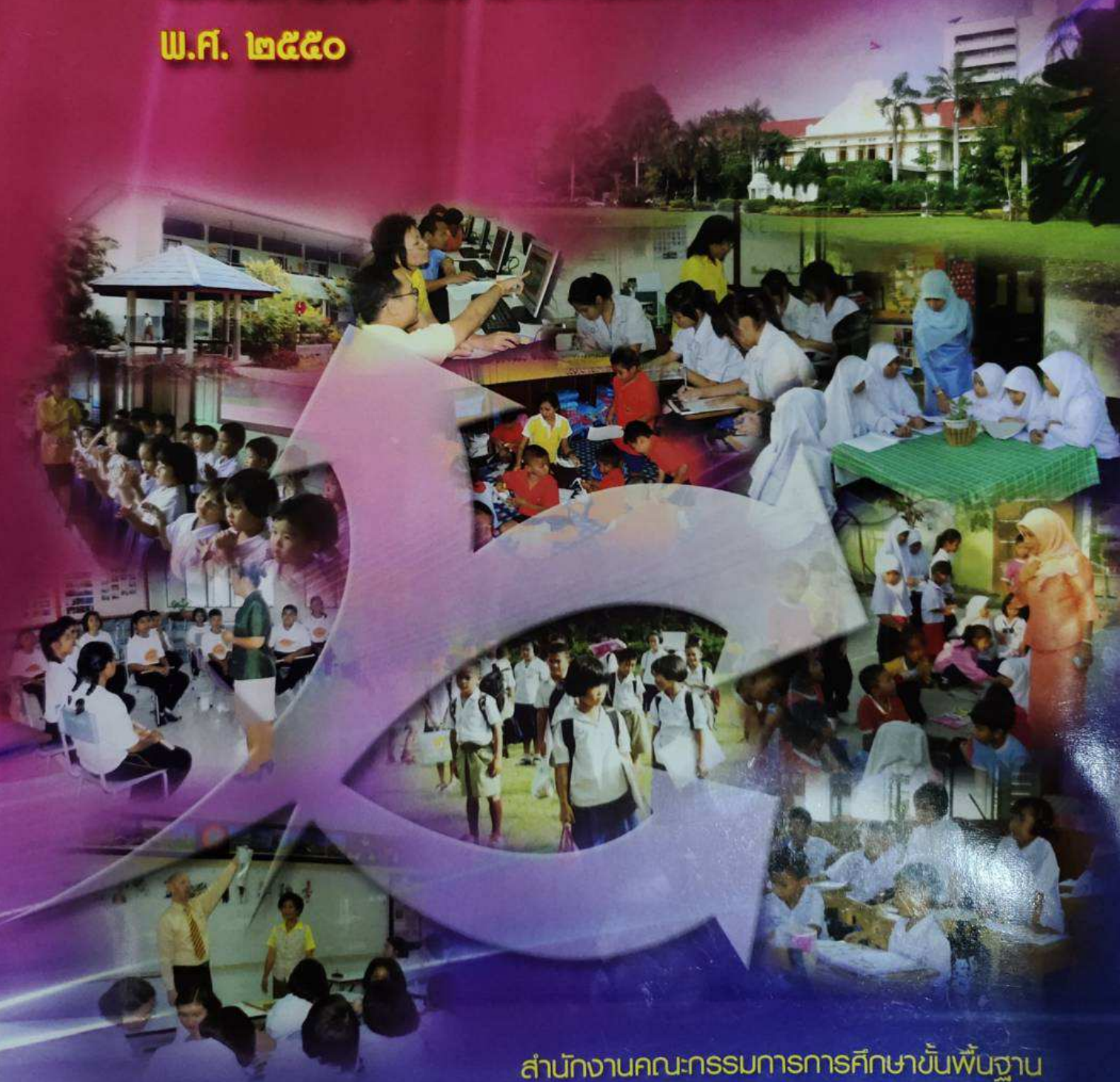

แนวทาง

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
ให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
และสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์
และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

แนวทาง

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
ให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๐

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

(นางสาวศิริภัทร พิพัฒน์ธนวงศ์)
นักวิชาการศึกษาศูนย์ปฏิบัติการ

แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๐

จำนวนพิมพ์ ๗๐,๐๐๐ เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑

จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม

ISBN 978-974-477-948-9

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐
โทร. ๐-๒๕๖๑-๕๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๕๑๐๑
นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๑

รัฐบาลได้แถลงนโยบายการศึกษาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ว่า “เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา การจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชน เพื่อให้การศึกษาสรางคนและสร้างความรู้ สู้สังคม คุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพ” และหนึ่งในนโยบายนั้น คือ การจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและท้องถิ่น ซึ่ง ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

เพื่อให้การปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษาบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และนโยบายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำ “แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐” ขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีความเข้าใจในสาระสำคัญที่เป็นแนวคิด วัตถุประสงค์ขอบข่ายภารกิจและแนวทางปฏิบัติให้กับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

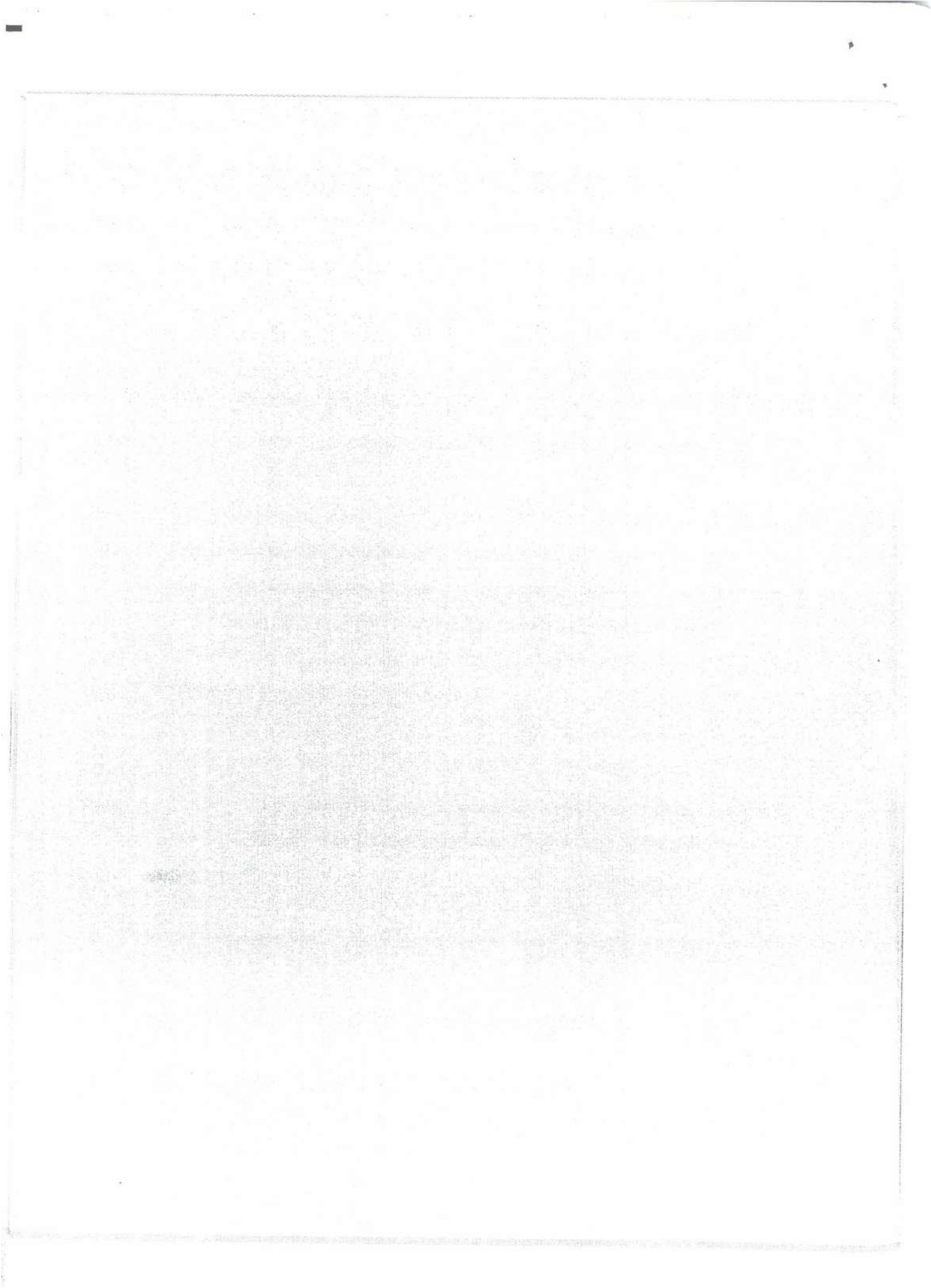
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอขอบคุณคณะทำงาน รองศาสตราจารย์ ดร.ทองอินทร์ วงศ์โสธร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และศาสตราจารย์ ดร.สุรพล นิติไกรพจน์ ประธานที่ปรึกษากฎหมายของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นพิเศษ รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและพิจารณาต้นฉบับให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมในการจัดทำต้นฉบับนี้ประสบผลสำเร็จหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้จะช่วยส่งเสริมให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถบริหารและจัดการศึกษาได้อย่างอิสระ คล่องตัว มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ตามเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาและความมุ่งหวังของชุมชน ท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติทุกประการต่อไป

สารบัญ

หน้า

คำนำ		ก
สารบัญ		ข
ตอนที่ ๑	ความเป็นมาและความสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา	๑
	- ความเป็นมา	๑
	- การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา	๒
	- สถานศึกษานิติบุคคล	๓
	- ความแตกต่างระหว่างสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล	๕
	- การมอบอำนาจของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๖
	- ความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา	๗
	- การมีส่วนร่วมขององค์กรคณะบุคคลและผู้เกี่ยวข้องต่อการกระจายอำนาจ	๙
	- กรอบแนวคิดการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา	๑๒
ตอนที่ ๒	หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM)	๑๓
	- แนวคิดพื้นฐานและความหมายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	๑๓
	- แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้ประสบความสำเร็จ	๑๔
	- แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	๑๕
	- ยุทธศาสตร์สำคัญในการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปใช้ในสถานศึกษา	๑๘
ตอนที่ ๓	แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามขอบข่ายภารกิจในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา	๒๑
	- หลักการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา	๒๑
	- การกระจายอำนาจตามกฎหมายกระทรวง	๒๔
	- ความหมาย	๒๔
	- หลักเกณฑ์ในการกำหนดประเภทของสถานศึกษา	๒๕
	- บทบาทในการส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๒๖
	- เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในแต่ละประเภท	๒๗

	หน้า
- แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา	๒๘
- ด้านการบริหารงานวิชาการ	๒๘
- ด้านการบริหารงบประมาณ	๕๒
- ด้านการบริหารงานบุคคล	๗๖
- ด้านการบริหารทั่วไป	๑๐๓
ตอนที่ ๔ กลยุทธ์การนำนโยบายและการวางแผนไปปฏิบัติ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา	๑๒๒
- การวางแผนและการจัดทำแผนกลยุทธ์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา	๑๒๒
- แนวทางการพัฒนานโยบายและการวางแผนไปสู่การปฏิบัติ	๑๒๖
ตอนที่ ๕ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา	๑๓๓
- การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผล	๑๓๓
- หลักการสำคัญ	๑๓๓
- วัตถุประสงค์	๑๓๓
- กรอบแนวคิด	๑๓๔
- ขอบเขตของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล	๑๓๕
- กรอบการประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา	๑๓๕
- การสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล	๑๓๖
- กลไกการสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา	๑๔๐
- กลไกการยับยั้งและแก้ไขการใช้อำนาจ	๑๔๓
เอกสารอ้างอิง	๑๔๕
ภาคผนวก	๑๔๙
คณะผู้จัดทำ	๑๗๓

ตอนที่ ๑

ความเป็นมาและความสำคัญ

ของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

๑. ความเป็นมา

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มีความมุ่งหมายที่จะจัดการเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีความสามารถและอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข การดำเนินงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องยึดเงื่อนไขและหลักการสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑. ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจ (School Based Decision Making) เป็นแนวคิดที่มุ่งให้โรงเรียนมีอิสระในการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยยึดประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒. การมีส่วนร่วม (Participation) กำหนดให้บุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมกำกับดูแล เป็นต้น

๓. การกระจายอำนาจ (Decentralization) การกระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ให้คณะกรรมการ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ

๔. ความรับผิดชอบตรวจสอบได้ (Accountability) มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ และภารกิจของผู้รับผิดชอบ หลักความรับผิดชอบนี้ถือว่าใครได้รับมอบหมายหน้าที่ใดต้องรับผิดชอบ ทำงานนั้นให้เกิดผลดีที่สุดและต้องสามารถตรวจสอบความสำเร็จได้ เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพ การศึกษาให้เกิดขึ้น

ทั้งนี้ ได้กำหนดแนวทางในการบริหารและการจัดการศึกษา อันจะนำไปสู่การปฏิรูประบบ บริหารจัดการจากแบบเดิมที่เน้นการรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางไปสู่การบริหารแบบกระจายอำนาจ โดยเฉพาะมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดสาระสำคัญให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงเพื่อให้การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพต่อไป

๒. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

รัฐบาลได้แถลงนโยบายการศึกษาต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๙ ว่า “เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา การจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชนเพื่อให้นักศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพสมรรถภาพและประสิทธิภาพ” และหนึ่งในนโยบายนั้น คือ การจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายสำคัญ ถ้าสามารถขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์แห่งนโยบายดังกล่าว ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดมาตรการเพื่อนำนโยบายการกระจายอำนาจไปสู่การปฏิบัติ ๕ มาตรการ ดังนี้

มาตรการที่ ๑ จัดระบบการกระจายอำนาจด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป สำหรับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรการที่ ๒ พัฒนาผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครูแกนนำ ของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงและสามารถขยายผลได้เต็มพื้นที่

มาตรการที่ ๓ นำร่องการบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีศักยภาพและความพร้อมในทุกเขตพื้นที่

มาตรการที่ ๔ เปลี่ยนสถานะของอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการและมีศักยภาพและความพร้อมเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐตามความสมัครใจของแต่ละแห่ง

มาตรการที่ ๕ จัดระบบการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาตามหลักการบริหารที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน

จากนโยบายและมาตรการดังกล่าวประกอบกับมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยกำหนดรูปแบบของการกระจายอำนาจ ดังนี้

๑. รูปแบบโดยกำหนดการกระจายอำนาจไว้ในกฎหมาย
๒. รูปแบบมอบอำนาจจากผู้มีอำนาจตามกฎหมายจากส่วนกลางไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
๓. รูปแบบการแบ่งอำนาจ โดยการแบ่งอำนาจให้มีผู้ปฏิบัติราชการแทน

๓. สถานศึกษานิติบุคคล

นิติบุคคล หมายถึง บุคคลที่เกิดขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด

นิติบุคคล ย่อมมีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือกฎหมายอื่นภายในขอบแห่งอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ ดังได้บัญญัติหรือกำหนดไว้ในกฎหมาย ข้อบังคับหรือตราสารจัดตั้ง

นิติบุคคล ต้องมีผู้แทนจะเป็นหนึ่งคนหรือหลายคนก็ได้ ทั้งนี้ตามที่กฎหมาย ข้อบังคับ หรือตราสารจัดตั้งจะได้กำหนดไว้ตามความประสงค์ของนิติบุคคลย่อมแสดงออกโดยผู้แทนของนิติบุคคล อาจแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑. นิติบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่น บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล เป็นต้น กรอบอำนาจหน้าที่จะปรากฏตามวัตถุประสงค์ของแต่ละองค์กร

๒. นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน ประเภทเฉพาะ หมายถึง องค์กรนิติบุคคลประเภทนี้ จะมีพระราชบัญญัติเฉพาะของแต่ละองค์กร เช่น รัฐวิสาหกิจ มหาวิทยาลัย และโรงเรียน มหิดลวิทยานุสรณ์ เป็นต้น จะบริหารจัดการตามที่กฎหมายของแต่ละองค์กรกำหนดไว้ ซึ่งอาจไม่เหมือนกัน

๓. นิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน ประเภททั่วไป หมายถึง องค์กรที่กฎหมายกำหนดให้เป็นนิติบุคคล แต่ไม่ได้มีกฎหมายกำหนดไว้โดยเฉพาะ เช่น จังหวัด อบต. ครุสภา สถานศึกษาของรัฐที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น การบริหารจัดการจึงต้องอยู่ภายใต้กรอบที่กฎหมายบางฉบับกำหนดอำนาจหน้าที่ให้ แต่โดยส่วนใหญ่จะบริหารจัดการภายใต้กรอบการมอบอำนาจของผู้มีอำนาจเพื่อให้ดำเนินการบริหารจัดการได้ จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงกฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น จะบริหารโดยอำเภอใจไม่ได้

มาตรา ๓๔ (๒) และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้จัดระเบียบบริหารราชการของเขตพื้นที่การศึกษาให้สถานศึกษา ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคลดังนั้นสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นที่มาของคำว่า “โรงเรียนนิติบุคคล”

โรงเรียนนิติบุคคล หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา ที่กฎหมายกำหนดให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีอำนาจหน้าที่จัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด และการมอบอำนาจของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

การเป็นนิติบุคคลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่เหมือนการเป็นนิติบุคคลของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ซึ่งมีพระราชบัญญัติจัดตั้ง ตามพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีสิทธิและหน้าที่กำหนดไว้ชัดเจนในการบริหาร และจัดองค์กร ตามกรอบอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ออกกฎระเบียบเพื่อใช้บังคับออกคำสั่ง ทางการปกครอง ทำนิติกรรมที่ผูกพันองค์กรได้และรายได้ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง เพื่อเป็น รายได้แผ่นดิน แต่โรงเรียนนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่มี พระราชบัญญัติจัดตั้งและไม่มีกลไกทางกฎหมายที่กำหนดให้ดำเนินการโดยเฉพาะเพียงแต่อาศัย อำนาจจากผู้บังคับบัญชาระดับเหนือขึ้นไปมอบอำนาจให้โรงเรียนและยังคงอยู่ภายใต้บังคับบัญชา กำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียน จัดการศึกษาอย่างเป็นอิสระ คล่องตัว สามารถบริหารการจัดการศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบ

โรงเรียนนิติบุคคล นอกจากมีอำนาจและหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ข้างต้นแล้ว ยังมีอำนาจ และหน้าที่ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารจัดการและขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ ของโรงเรียนขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ดังนี้

เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ และกฎหมายระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ

๑. ให้ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้แทนนิติบุคคลในกิจการทั่วไปของโรงเรียนที่เกี่ยวกับบุคคล ภายนอก

๒. ให้โรงเรียนมีอำนาจปกครอง ดูแล บำรุง รักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน ที่มีผู้บริจาคให้ เว้นแต่การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ที่มีผู้บริจาคให้โรงเรียน ต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

๓. ให้โรงเรียนจดทะเบียนสิทธิหรือดำเนินการทางทะเบียนทรัพย์สินต่าง ๆ ที่มีผู้อุทิศให้ หรือโครงการซื้อ แลกเปลี่ยนจากรายได้ของสถานศึกษาให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

๔. กรณีโรงเรียนดำเนินคดีเป็นผู้ฟ้องหรือถูกฟ้อง ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ดำเนินคดีแทนสถานศึกษาหรือถูกฟ้องร่วมกับสถานศึกษาถ้าถูกฟ้องโดยมิได้อยู่ในการปฏิบัติราชการในกรอบอำนาจผู้บริหารต้องรับผิดชอบเป็นการเฉพาะตัว

๕. โรงเรียนจัดทำงบดุลประจำปีและรายงานสาธิตฐานะทุกสิ้นปีงบประมาณ

๔. ความแตกต่างระหว่างสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็นนิติบุคคล

สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล เป็นสถานศึกษาที่มีสถานะเป็นนิติบุคคล แยกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลจะต้องมีความรับผิดชอบในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวคือ ถ้าการบริหารจัดการของสถานศึกษาส่งผลกระทบต่อสิทธิของบุคคลภายนอก หรือทำให้บุคคลภายนอกได้รับความเสียหาย บุคคลภายนอกสามารถฟ้องสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาต่อศาล สถานศึกษาบริหารจัดการไปละเมิดสิทธิของบุคคลภายนอก บุคคลภายนอกอาจฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ กล่าวคือ สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลภายนอกจากผลของการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ถ้าความผิดหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นอยู่ภายใต้การบริหารจัดการตามกรอบที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีกำหนด ผู้บริหารก็ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว ทางราชการจะจ่ายค่าเสียหายแทนให้ แต่ถ้าบริหารจัดการหรือสั่งการใด ๆ โดยไม่อยู่ในกรอบที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีกำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว

สถานศึกษาที่ไม่เป็นนิติบุคคล การบริหารจัดการสถานศึกษาก็ดำเนินการเช่นเดียวกันกับสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ที่แตกต่างจากสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล คือ บุคคลภายนอกจะฟ้องร้องให้สถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษารับผิด และฟ้องเรียกค่าเสียหายโดยตรงไม่ได้ บุคคลภายนอกต้องฟ้องสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นจำเลย แต่ถ้าผลของการฟ้องร้องเป็นความผิดที่ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารมิได้อยู่ภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ผู้บริหารสถานศึกษาก็ต้องรับผิดชอบ ชดใช้ค่าเสียหายเป็นการส่วนตัวเช่นกัน โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะไล่เบี้ยจากผู้บริหารสถานศึกษาภายหลัง แต่ถ้าเป็นการบริหารภายในกรอบก็ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว

๕. การมอบอำนาจของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การมอบอำนาจ หมายถึง การที่ผู้บริหารที่มีอำนาจสูงสุดในองค์กรหรือหน่วยงานหรือใน ส่วนกลาง เช่น รัฐมนตรี อธิบดีหรือเลขาธิการ ผู้อำนวยการสำนัก ฯลฯ ได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ ในการปฏิบัติราชการไปยังผู้บริหารในระดับล่างขององค์กรหรือหน่วยงาน โดยที่ความรับผิดชอบ ยังอยู่กับผู้มอบอำนาจหน้าที่นั้น ๆ เช่น เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบอำนาจ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้อำนวยการโรงเรียนปฏิบัติราชการแทน เป็นต้น

การมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติต้องยึดหลักการว่า “ผู้ปฏิบัติต้องได้รับความไว้วางใจให้ทำงาน ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ สามารถใช้ดุลพินิจของตนได้โดยเน้นผลงานที่เกิดขึ้นเป็นหลัก” เพราะผู้รับมอบหรือผู้ปฏิบัติเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้มอบอำนาจหรือผู้ซึ่งตนแทน โดยคำนึงถึงความสะดวกแก่ประชาชน ความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ การกระจายอำนาจ ความรับผิดชอบตามสภาพของตำแหน่งของผู้รับมอบอำนาจและผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบอำนาจตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่มีกฎหมายอื่น แต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีอำนาจหน้าที่อื่นใด ผู้รับมอบอำนาจหรือเรียก อีกรูปแบบหนึ่งว่า ผู้ปฏิบัติราชการแทนมีอำนาจหน้าที่เป็นกรรมการหรือมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในการรักษาราชการแทนหรือปฏิบัติราชการแทนด้วยแล้วแต่กรณี เมื่อมี การมอบอำนาจแล้ว ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่กำกับติดตามผลการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจ และให้มีอำนาจแนะนำแก้ไขการปฏิบัติราชการของผู้รับมอบอำนาจได้

การมอบอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา เป็นการมอบอำนาจการปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งถือว่าเป็นการมอบอำนาจตามภารกิจที่ตนรับผิดชอบ ที่เป็นอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใน พระราชบัญญัตินี้จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งใดหรือมติ ของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นหรือมอบอำนาจให้ทำนิติกรรม ฟ้องคดีหรือดำเนินคดีแทนกระทรวง หรือส่วนราชการตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน หรือกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในการมอบอำนาจหรือผู้รับมอบอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้แก่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา โดยคำนึงถึง ความเป็นอิสระและการบริหารงานที่คล่องตัวในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ภายใต้หลักการบริหารงานการศึกษาได้แก่ (๑) อำนาจหน้าที่ในการพิจารณา ให้ความเห็นเกี่ยวกับงบประมาณและการดำเนินการทางงบประมาณ และการทำนิติกรรมสัญญา

ในวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติแล้ว (๒) หลักเกณฑ์การพิจารณาความดีความชอบ การพัฒนา และดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยสัมพันธ์กับแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

ผู้ปฏิบัติหรือผู้รับมอบอำนาจจำเป็นต้องเข้าใจหลักการและอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจอย่างถ่องแท้ โดยปฏิบัติราชการที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ใช้ดุลพินิจของตนในการตัดสินใจโดยเน้นผลงานที่เกิดขึ้นเป็นหลักและพร้อมที่จะให้ผู้มอบอำนาจตรวจสอบผลการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้ทุกเมื่อ

๖. ความพร้อมในการรองรับการกระจายอำนาจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

ความพร้อมด้านบริบททั่วไป

(๑) รูปแบบของเขตพื้นที่การศึกษาตามแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษา คือเป็นเขตพื้นที่การศึกษา ให้บริการทางการศึกษาที่กำหนดขึ้นโดยคำนึงถึงปริมาณสถานศึกษา จำนวนประชากรเป็นหลัก และความเหมาะสมด้านอื่นด้วย

(๒) ทรัพยากรการศึกษาและทรัพยากรบุคคลระหว่างสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับการเกลี่ยให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมตามความจำเป็นและใกล้เคียงกัน

(๓) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นองค์กรเฉพาะทางด้านภารกิจกับดูแล สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงานในเชิงนโยบายโดยมีผู้ชำนาญการด้านต่าง ๆ ตามภารกิจงานที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ตามเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

(๔) สถานศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษามีศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาใดที่ไม่อยู่ในสภาพที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือคุ่มค่าลงทุนในการดำเนินการ ควรยุบ หรือรวมหรือแปรสภาพเป็นแหล่งบริการทางการศึกษาในรูปแบบอื่น

(๕) สถานศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษามีความใกล้ชิดและมีความสะดวกที่จะติดต่อสื่อสาร ประสานงานและร่วมมือกันจัดบริการและพัฒนาการศึกษาได้อย่างเข้มแข็ง

ความพร้อมด้านคุณลักษณะของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) เป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเป็นที่ยอมรับในด้านการวิเคราะห์แผนและนโยบายของหน่วยเหนือและของสถานศึกษา มีศักยภาพเพียงพอที่จะกำหนดนโยบาย และจัดทำ

แผนพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงควรเป็นองค์กรที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในลักษณะการพัฒนามากกว่าการปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่หน่วยเหนือกำหนด

(๒) มีศักยภาพและความคล่องตัวเพียงพอที่จะกำกับดูแลการปฏิบัติงานในเชิงนโยบาย สนับสนุน ส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีบุคลากร เครื่องมือและแผนปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพเพียงพอที่จะสนับสนุนส่งเสริมและประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาได้

(๓) บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังแต่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและบุคลากรในองค์กรควรเป็นที่ยอมรับของสถานศึกษา และผู้มีส่วนร่วมในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาทั้งในด้านความชำนาญการ ความเชี่ยวชาญและคุณธรรม ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงควรเป็นองค์กรเปิด มีอิสระและมีวิธีการสรรหาผู้ชำนาญการหรือผู้เชี่ยวชาญและผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม โดยมีการหมุนเวียนมาปฏิบัติงานและใช้วิธีการและหลักเกณฑ์ที่เน้นคุณภาพ ไม่ใช่เกิดจากการแต่งตั้งจากหน่วยเหนือในส่วนกลางเพียงอย่างเดียว

(๔) เขตพื้นที่การศึกษาควรเป็นแหล่งบริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาควบคู่กับการกำกับดูแลสถานศึกษา ดังนั้นเครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยี ข่าวสารและศักยภาพของบุคลากรจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับพัฒนาการทางศึกษา เศรษฐกิจ และสังคมในระดับประเทศและในระดับสากล

ความพร้อมด้านคุณลักษณะของสถานศึกษา

(๑) สถานศึกษาควรมีบทบาทหลักเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น และควรเป็นหน่วยนำสังคมของชุมชนนั้นโดยอาศัยกรอบนโยบายที่กำหนดในระดับชาติเป็นแนวทาง ไม่ควรกำหนดบทบาทให้เป็นเพียงหน่วยงานรองรับนโยบายและสนองความต้องการของศูนย์อำนาจส่วนกลางเพียงอย่างเดียว

(๒) สถานศึกษามีคุณภาพและศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาได้ด้วยตัวเอง ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและศักยภาพเพียงพอที่จะดำเนินการได้ด้วยตัวเองอย่างมีคุณภาพ สถานศึกษาใดที่พัฒนาไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐาน จำเป็นต้องยุบ รวม หรือแปรสภาพเป็นแหล่งบริการทางการศึกษาในรูปแบบอื่น

(๓) สถานศึกษามีอิสระ ความคล่องตัวในการบริหารจัดการสถานศึกษาภายใต้กรอบนโยบายที่กำหนดด้วยตนเอง ดังนั้นการตัดสินใจโดยสมบูรณ์ในการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปที่เป็นส่วนของสถานศึกษาจึงควรเปิดเสรีจ อยู่ที่สถานศึกษา

(๔) สถานศึกษาทุกแห่งสามารถประกันคุณภาพได้ ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย แผนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพ และการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และดัชนีชี้วัดคุณภาพที่สามารถตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณชนได้

(๕) สถานศึกษาควรมีการรวมพลังกันในการดำเนินงาน ดังนั้นการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรและบุคคลทั้งภาครัฐและเอกชน และการรวมกลุ่มสถานศึกษา จึงเป็นแนวทางหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพและเสริมพลังให้สถานศึกษาสามารถจัดบริหาร ได้กว้างขวางหลากหลายรูปแบบ

๗. การมีส่วนร่วมขององค์คณะบุคคลและผู้เกี่ยวข้องต่อการกระจายอำนาจ

ผู้เกี่ยวข้อง คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งได้รับผลกระทบจากการดำเนินงาน และผลการดำเนินงาน บุคคลทุกคนในองค์กรหรือสถานศึกษาก็คือ บุคคลที่มีความเป็นไปได้ว่า จะเป็น ผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

- คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
- คณะอนุกรรมการ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา
- คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สมาคมผู้ปกครองและครู
- ชมรมเครือข่ายผู้ปกครอง
- ชมรมศิษย์เก่า
- ชุมชน
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- และอื่น ๆ

กลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการตัดสินใจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา หรือเป็นกลุ่มบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาในท้องถิ่น และนักวิจัยได้เห็นพ้องกันว่า การกระจายอำนาจการศึกษาให้สำเร็จและส่งผลดีต่อคุณภาพการศึกษาและการเรียนการสอน จะต้องดำเนินการบนพื้นฐานของฉันทานุมัติในวงกว้าง ทั้งจากกลุ่มต่าง ๆ ที่จะต้องเข้ามาดำเนินการ และกลุ่มผลประโยชน์ที่จะถูกกระทบจากการเปลี่ยนแปลง อาจกล่าวได้ว่า สถานศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างฉันทานุมัติจากผู้มีส่วนร่วมหรือผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาในลักษณะดังนี้

๑. พิจารณาว่าใครบ้างที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และมีผลประโยชน์อะไร ควรมีการวิเคราะห์ ทบทวนให้รอบคอบของกลุ่มบุคคลทุกกลุ่มที่มีส่วนได้ส่วนเสียอะไรจากการจัดการศึกษา

๒. จัดให้มีการตัดสินใจโดยกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือสาธารณชน ให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และพยายามให้เห็นว่ามีกระบวนการปฏิบัติที่โปร่งใส สุจริต ยุติธรรม การยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชนจะมีความสำคัญมากจะเป็นกุญแจสำคัญในการได้รับฉันทานุมัติ

๓. จัดประชุมสัมมนา เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ รวมทั้งให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในสถานศึกษาตามความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง และแสดงให้เห็นว่า สถานศึกษามีความจริงใจ รับฟังความคิดเห็นและยอมรับฉันทานุมัติ

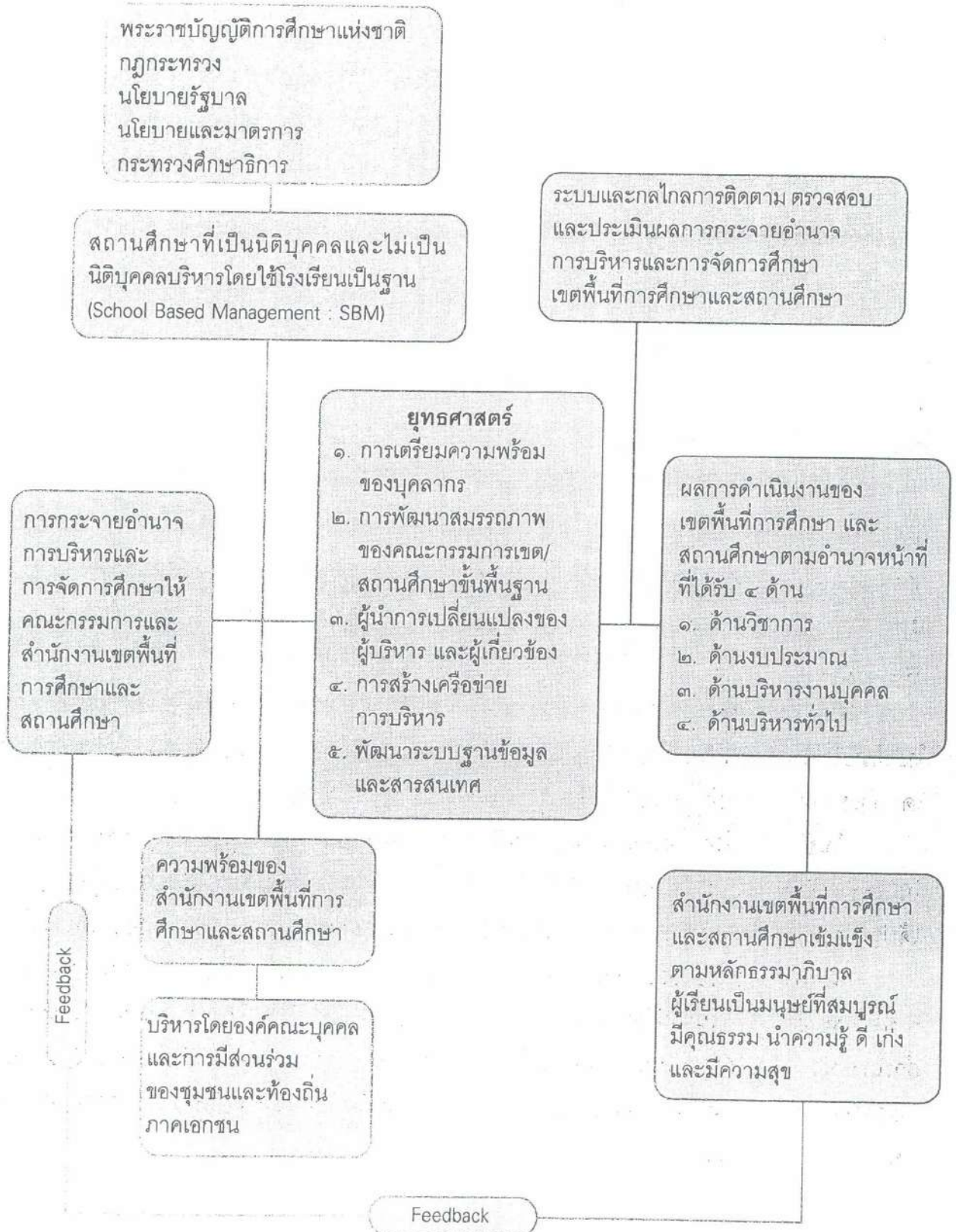
๔. ยอมรับบทบาทของกลุ่มต่าง ๆ สถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องแสดงให้เห็นถึงความจริงใจ ในการยอมรับบทบาทของกลุ่มต่าง ๆ เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู ชมรมศิษย์เก่า เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมไปถึงการที่ สถานศึกษาได้รับฉันทานุมัติ ส่งผลให้สถานศึกษามีพลังและความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา

ลักษณะการมีส่วนร่วม การที่จะกำหนดหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือกลุ่มบุคคลจะมี ลักษณะอย่างไร โดยทั่วไปแล้วลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องหรือกลุ่มบุคคลในสถานศึกษา หรือในรูปคณะกรรมการ จะมีลักษณะ ดังนี้

๑. ลักษณะของคณะกรรมการบริหาร จะมีอำนาจหน้าที่การวินิจฉัยสั่งการ หรือการตัดสินใจ ในภารกิจ ทั้งที่เป็นงานสำคัญและงานตามภารกิจกระจายอำนาจ ๔ ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป คณะกรรมการที่เข้ามามีส่วนในการบริหาร สถานศึกษาในลักษณะเช่นนี้ ได้แก่ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๒. ลักษณะของคณะกรรมการที่ปรึกษา เป็นคณะกรรมการที่มีหน้าที่ในการให้คำแนะนำ
ปรึกษา สนับสนุน ส่งเสริมการบริหารแก่ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีหน้าที่ในการตัดสินใจ ตลอดจน
การดำเนินงานหรือร่วมงานในบางเรื่อง ซึ่งคณะกรรมการที่ปรึกษาจะไม่ใช้การวินิจฉัยสั่งการ
หรือการตัดสินใจส่วนใหญ่ คณะกรรมการที่ปรึกษาจะให้ความร่วมมือในการระดมทรัพยากร เพื่อ
การศึกษาให้สถานศึกษาเกิดความคล่องตัวในการบริหารงานมากที่สุด คณะกรรมการที่ปรึกษา
ได้แก่ สมาคมผู้ปกครองและครู ชมรมเครือข่ายผู้ปกครอง ชมรมศิษย์เก่า ชุมชน องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

ระบบแนวคิดการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
กฎกระทรวง
นโยบายรัฐบาล
นโยบายและมาตรการ
กระทรวงศึกษาธิการ

สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและไม่เป็น
นิติบุคคลบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
(School Based Management : SBM)

ระบบและกลไกการติดตาม ตรวจสอบ
และประเมินผลการกระจายอำนาจ
การบริหารและการจัดการศึกษา
เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์

๑. การเตรียมความพร้อมของบุคลากร
๒. การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการเขต/สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. ผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง
๔. การสร้างเครือข่ายการบริหาร
๕. พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ

ผลการดำเนินงานของ
เขตพื้นที่การศึกษา และ
สถานศึกษาตามอำนาจหน้าที่
ที่ได้รับ ๔ ด้าน

๑. ด้านวิชาการ
๒. ด้านงบประมาณ
๓. ด้านบริหารงานบุคคล
๔. ด้านบริหารทั่วไป

การกระจายอำนาจ
การบริหารและ
การจัดการศึกษาให้
คณะกรรมการและ
สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาและ
สถานศึกษา

ความพร้อมของ
สำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาและสถานศึกษา

บริหารโดยองค์คณะบุคคล
และการมีส่วนร่วม
ของชุมชนและท้องถิ่น
ภาคเอกชน

Feedback

Feedback

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
และสถานศึกษาเข้มแข็ง
ตามหลักธรรมาภิบาล
ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
มีคุณธรรม นำความรู้ ดี เก่ง
และมีความสุข

ตอนที่ ๒

หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM)

๑. แนวคิดพื้นฐานและความหมายการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เป็นรูปแบบในการบริหารและจัดการศึกษาที่ริเริ่มในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ไม่พอใจผลลัพธ์การศึกษาของชาติ จึงหาแนวทางที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น เป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่ได้รับความสนใจในวงการบริหารโรงเรียนอย่างมากในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้นำแนวคิดด้านการบริหารและการจัดการสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ถือเป็นนโยบายสำคัญที่มุ่งหวังให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

แนวคิดการบริหารโดยใช้รูปแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานจะผูกพันอย่างใกล้ชิดกับเรื่อง การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการศึกษา จากการศึกษาประวัติและพัฒนาการในการจัดการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา จะมีแบบการบริหารจัดการที่แตกต่างหลากหลายกันไป ไม่มีแบบใดแบบหนึ่งเป็นมาตรฐานกลางรูปแบบของการบริหารจัดการศึกษาของแต่ละที่แต่ละแห่ง จะเปลี่ยนแปลง หรือปรับเปลี่ยนในตัวเองตลอดเวลา

การบริหารโรงเรียนตามแนวคิดนี้จะเป็นการยกอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจและความรับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาไปจากส่วนกลาง และจากเขตพื้นที่การศึกษาไปยังโรงเรียนโดยตรง โดยการมอบอำนาจไปยังคณะกรรมการสถานศึกษาและสถานศึกษา

ในปัจจุบันนี้ได้ใช้แนวคิดการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา การบริหารตามรูปแบบนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิได้ประมวลหลักการและแนวคิดในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหลายคน สรุปสาระได้ดังนี้

๑. ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับส่งเสริมและสนับสนุนภารกิจของสถานศึกษา ๔ ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป

๒. เป็นรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นหัวใจหรือหลักสำคัญสำหรับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยเฉพาะแนวคิดการมีส่วนร่วมหรือการบริหารแบบร่วมมือเป็นที่ยอมรับกันมากในวงการบริหารต่าง ๆ รวมทั้งด้านการศึกษาด้วย โดยเชื่อว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในงานมากขึ้น

๓. เป็นรูปแบบการบริหารตนเอง สถานศึกษาจะมีความอิสระ คล่องตัว มีอำนาจการตัดสินใจด้วยตนเองมากขึ้น ภายใต้การบริหารงานในรูปองค์คณะบุคคล

๔. เป็นรูปแบบที่มอบอำนาจหรือกระจายอำนาจ การตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหาร และการจัดการศึกษาไปให้สถานศึกษา

๕. เป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่ตอบสนองหรือสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชนได้มากที่สุด

๖. เป็นรูปแบบที่ยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการเปลี่ยนแปลง

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เป็นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปให้โรงเรียนที่ใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลของโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ คล่องตัวในการบริหาร และจัดการด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยให้ความสำคัญแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้มีส่วนร่วมตัดสินใจ รับผิดชอบ วางแผน ติดตามผล พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

๒. แนวทางการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้ประสบความสำเร็จ

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถานศึกษาต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ทั้งที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ ผู้บริหาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากร ผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง เป็นต้น ซึ่งผู้เกี่ยวข้องเหล่านี้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานว่ามีลักษณะการบริหารอย่างไร มีการกระจายอำนาจมาให้สถานศึกษาอย่างไร และจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไร

เพื่อให้การนำแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ไปใช้ในสถานศึกษา ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารสถานศึกษาจะนำการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ไปใช้ ควรตระหนักและดำเนินการ ดังนี้

๑. พัฒนาบุคลากร ทีมงานในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการกระจายอำนาจ

๒. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและชุมชน โดยเฉพาะผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษาให้เข้าใจในหลักการและวิธีการของการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารใหม่

๓. ต้องกระจายอำนาจ การตัดสินใจ ให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เช่น ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับทิศทางการศึกษา สนับสนุนกิจกรรมการศึกษา การจัดทำหลักสูตร และติดตามผลการศึกษา เป็นต้น

๔. ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโดยองค์คณะบุคคล และการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง ชมรมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู

๕. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องตระหนักว่า ความสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) คือการพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานที่กำหนด

๖. ให้ความสำคัญกับครูผู้สอนในการตัดสินใจหรือร่วมคิดในเรื่องการจัดการเรียนการสอน

๗. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ เป็นผู้นำอย่างเต็มศักยภาพ และเป็นผู้บริหารมืออาชีพ มีความสามารถเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นนักประสานในการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน รวมทั้งมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองอนาคตของโรงเรียนได้ตรงความเป็นจริง

๓. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

การบริหารจัดการเป็นกลไกพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้ภารกิจของสถานศึกษา ประสบความสำเร็จ หรือมีประสิทธิภาพ การกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องสร้างกลไกการบริหารนำไปสู่ความสำเร็จ ปัจจุบันรัฐบาลได้เร่งรัดปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ มุ่งให้หน่วยงาน ทุกหน่วยงานของรัฐปรับเปลี่ยนการบริหาร เป็นการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และมีดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยอาจประยุกต์แนวคิดการบริหาร มุ่งผลสัมฤทธิ์ไปใช้ในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ดังนี้

๑. การกำหนดวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมของสถานศึกษา

๒. กำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา หรือแผนกลยุทธ์

๓. กำหนดปัจจัยความสำเร็จ (CSFs) และดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPIs) เป้าหมาย และมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

๔. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่

๕. การประเมินผลการปฏิบัติงาน และจัดทำรายงานประเมินตนเอง

๖. การประกันคุณภาพการศึกษา

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร

งาน/กิจกรรม	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	ผู้รับผิดชอบ
<p>๑. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา</p>	<p>๑. จัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้</p> <p>๑) วิเคราะห์ภารกิจและขอบข่ายงานของสถานศึกษาแต่ละแห่ง</p> <p>๒) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา (นโยบายสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>๓) กำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา</p> <p>๔) กำหนดพันธกิจที่จะดำเนินการให้วิสัยทัศน์สำเร็จ</p> <p>๕) กำหนดกลยุทธ์และแผนงาน/โครงการ</p> <p>๖) จัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา</p> <p>๗) นำแผนไปปฏิบัติ</p>	<p>บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง</p>
<p>๒. กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ</p>	<p>วิเคราะห์และจัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา ตามพันธกิจของสถานศึกษา</p>	<p>บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง</p>

งาน/กิจกรรม	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	ผู้รับผิดชอบ
๓. การบริหารจัดการ ภาครัฐแนวใหม่	๑. จัดประชุมชี้แจงแนวทางการบริหาร จัดการภาครัฐแนวใหม่ เพื่อให้ ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกันและสามารถ บริหารจัดการได้อย่างราบรื่น ทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ ๒. เลือกดำเนินการในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารแนวใหม่ ให้เหมาะสม กับบริบทของสถานศึกษา	บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง
๔. การจัดระบบประเมิน ผลงานและการประเมิน ผู้เรียน	๑. จัดประชุมชี้แจงคณะกรรมการ สถานศึกษา ครูและบุคลากรของ สถานศึกษาให้เข้าใจแนวการประเมิน ผลงานของครูและบุคลากรทาง การศึกษาตามระบบบริหารแบบ มุ่งผลสัมฤทธิ์ (RBM) ๒. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน ผลงานให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และ วิธีการประเมินผลงานที่ ก.ค.ศ. กำหนด ๓. ดำเนินการประเมินผลงานตาม หลักเกณฑ์และวิธีการอย่างโปร่งใส ทุกฝ่ายยอมรับได้ ๔. นำผลการประเมินมาประกอบการ พิจารณาความดีความชอบและ การให้รางวัลต่าง ๆ ๕. จัดทำระบบการประเมินผู้เรียนที่เน้น การพัฒนาการของผู้เรียน โดยร่วมมือ กับสถานศึกษาอื่น ๆ ในเขตพื้นที่ การศึกษาเดียวกัน	บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง

งาน/กิจกรรม	แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพ	ผู้รับผิดชอบ
	๖. ติดตามประเมินผลการดำเนินการตามระบบประเมินผลงานและการประเมินผู้เรียน เมื่อสิ้นสุดโครงการหรือสิ้นปีการศึกษา	บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง
๕. การเตรียมความพร้อมการประเมินคุณภาพการศึกษา	๑. จัดโครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ๒. เตรียมครูและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อการเตรียมพร้อม การประเมินคุณภาพภายนอก ๓. จัดสนับสนุนทรัพยากรและบุคลากรเพื่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา	บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้อง

๔. ยุทธศาสตร์สำคัญในการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปใช้ในสถานศึกษา
ยุทธศาสตร์ที่สำคัญสำหรับการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การนำไปใช้ในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ควรมียุทธศาสตร์ดำเนินการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเตรียมความพร้อมของบุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดเตรียมความพร้อมบุคลากรในสถานศึกษา ดังนี้

๑.๑ สร้างความตระหนัก ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกระดับ เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการ ชุมชน เครือข่าย เกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาสถานศึกษาโดยนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เช่น สร้างทีมงาน สร้างความเข้าใจ เป็นต้น

๑.๒ การส่งเสริมความรู้ ผู้บริหารและบุคลากรควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยอาจใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ ศึกษาดูงาน

๑.๓ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ผู้บริหารจัดการโครงสร้างและระบบการทำงานของบุคลากร ให้ชัดเจน แบ่งความรับผิดชอบของแต่ละคน มิให้เกิดความซ้ำซ้อน เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบภาระงาน อย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในลักษณะการมีส่วนร่วมการบริหาร และการตัดสินใจในรูปแบบของการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีสมรรถภาพหลายอย่าง เช่น

๒.๑ มีความรู้ความเข้าใจ ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ ที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การบริหารสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประกันคุณภาพ เป็นต้น

๒.๒ มีความสามารถ ควรมีความสามารถในเรื่องที่เกี่ยวกับภารกิจของสถานศึกษา เช่น การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์ การจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

๒.๓ มีคุณสมบัติตามเจตนารมณ์ กรรมการสถานศึกษาควรมีความสนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และกระตือรือร้นในการจัดการศึกษา มีอุดมการณ์ เสียสละ ใจกว้างและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) นอกจากจะมีผู้บริหารที่มีลักษณะที่สำคัญ ของนักบริหารโดยทั่วไปแล้ว เช่น เป็นผู้วิสัยทัศน์ มีความสามารถในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเป็นผู้นำทางด้านวิชาการแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ยังต้องมีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตน เช่น มีความรู้ความสามารถเข้าใจอย่างถ่องแท้ในแนวคิด การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) แล้ว ยังต้องมีความสามารถในการเป็นผู้นำนักพัฒนา ผู้กล้านำ กล้าตัดสินใจ กล้าเปลี่ยนแปลงที่จะเชื่อมโยงการจัดการในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ไปสู่ความสำเร็จ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้หรือทีมงาน การบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายเพื่อสร้างองค์ความรู้ หรือแลกเปลี่ยน เรียนรู้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อสถานศึกษาเกิดผลดีต่อชุมชน ครู นักเรียน หากมีการสร้างเครือข่ายที่ดี และหลากหลาย การทำงานจะง่ายขึ้น

สถานศึกษาหลายแห่งอาจรวมกันเป็นเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนบุคลากรกัน พัฒนาบุคลากรร่วมกัน จัดกิจกรรมวิชาการร่วมกัน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นทางวิชาการ เป็นต้น

สถานศึกษาหลายแห่งควรรวมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ การเข้าค่ายวิชาการ ศิลปะ ดนตรี ค่ายวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

สถานศึกษาหลายแห่งสร้างเครือข่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียน หรือให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ หรือการระดมทรัพยากร เป็นต้น

สถานศึกษามีการรวมตัวกันเป็นเครือข่าย เช่น เครือข่ายชมรมครู ชมรมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู เป็นต้น เพื่อร่วมมือกันในการดูแล อบรมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน และหรืออาจารย์ร่วมมือกันในการบริจาคสิ่งของหรือทรัพย์สิน เพื่อสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนการสอน

ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศน่าจะมีคามจำเป็นในเบื้องต้นของการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถานศึกษาต้องมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาที่ทันสมัย ถูกต้องเที่ยงตรง และสามารถนำมาใช้ได้ทันที เช่น

๕.๑ ข้อมูลด้านวิชาการ ได้แก่ ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระและทุกช่วงชั้น ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

๕.๒ ข้อมูลด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐและการบริจาคของผู้มีอุปการะคุณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง เอกชน ศิษย์เก่าและอื่น ๆ ข้อมูลรายรับรายจ่าย ค่าจ้าง ค่าสาธารณูปโภค ครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น

๕.๓ ข้อมูลด้านบุคคล ได้แก่ จำนวนข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา อายุเฉลี่ย ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์แต่ละด้าน เป็นต้น

๕.๔ ข้อมูลด้านบริหารทั่วไป มีความจำเป็นต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลนักเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ หน่วยงานราชการ ทรัพยากรเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น

ตอนที่ ๓

แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ตามขอบข่ายภารกิจในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่อง การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายมุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาและจัดระบบการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ทั้งยังได้แยกกำหนดบทบาท และหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท ไว้อย่างชัดเจน ตามขอบข่ายภารกิจการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารและการจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ทั้ง ๒ ประเภท ดังนี้

๑. หลักการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

๑.๑. หลักการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คำนึงถึงหลักการ ดังต่อไปนี้

๑.๑ ความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ที่จะสามารถรับผิดชอบดำเนินการตามขีดความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว คือความพร้อมและความเหมาะสมด้านบริบททั่วไปและด้านคุณลักษณะของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งได้แก่ การมีรูปแบบ โครงสร้างการแบ่งส่วนงานที่เอื้อต่อการบริหารและการจัดการศึกษา การมีทรัพยากรทางการศึกษาและบุคลากรที่เหมาะสมตามความจำเป็น เป็นองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการกำกับ ดูแล สนับสนุน ส่งเสริมประสานงาน มีศักยภาพเพียงพอที่จะบริหารงานได้ด้วยตนเอง สามารถจัดบริการและพัฒนาการศึกษาได้อย่างเข้มแข็ง คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม

๑.๒ ความสอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะกระจายอำนาจ

ความสอดคล้องดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นผู้มอบอำนาจ ซึ่งได้แก่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ก็จะต้องดำเนินการกระจายอำนาจทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ตามอำนาจหน้าที่ของตน ตามที่กฎหมายกำหนด เช่นเดียวกับผู้รับมอบอำนาจ ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษา ถึงแม้ว่าจะถือว่าเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้มอบอำนาจหรือผู้ซึ่งตนแทน แต่ก็ไม่สามารถปฏิบัติเกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกฎหมายหรืออำนาจตามที่ได้รับมอบอำนาจให้ได้ นอกจากนั้นการบริหารและการจัดการศึกษาก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะกระจายอำนาจหรือเรื่องอื่น ๆ จะหลีกเลี่ยงไม่ถือปฏิบัติมิได้

๑.๓ ความเป็นเอกภาพด้านมาตรฐานและนโยบายด้านการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยยึดหลักการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และนโยบายด้านสังคมของรัฐบาลและด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ มีการตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณชน อันจะทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

๑.๔ ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา

ความเป็นอิสระและความคล่องตัวดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้กรอบนโยบายที่กำหนดด้วยตนเอง การตัดสินใจโดยสมบูรณ์ ในการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ที่เป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา จึงควรเบ็ดเสร็จอยู่ที่สถานศึกษาโดยตรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความคล่องตัวเพียงพอที่จะกำกับ ดูแล การปฏิบัติงานในเชิงนโยบาย ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๕ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่

เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ควรมีการรวมพลังในการดำเนินงาน โดยการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรและบุคคลทั้งภาครัฐและเอกชน และการรวมกลุ่มสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพและเสริมพลังให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการศึกษาได้อย่างกว้างขวาง หลากหลายรูปแบบ นอกจากนี้ ควรมุ่งเน้นให้หน่วยงาน องค์กรและบุคคลดังกล่าวมีส่วนได้เสียกับการตัดสินใจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาในลักษณะการสร้างฉันทานุมัติ จากผู้มีส่วนร่วมหรือผู้เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เป็นต้น

๑.๖ มุ่งให้เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษานั้นต้องมีความเข้มแข็งและความคล่องตัว

ผลสำเร็จของสถานศึกษาดังกล่าว คือ เมื่อจัดการศึกษาแล้วผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยใช้หลักการและแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) เป็นกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์สำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา

๑.๗ เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาต้องสร้างกลไกการบริหารที่นำไปสู่ความสำเร็จ มุ่งเน้นให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาปรับเปลี่ยนการบริหารเป็นการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management : NPM) มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและมีดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยเริ่มจากการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ การบริหารโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การจัดระบบประเมินผลงานและการประเมินผู้เรียน และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

๑.๘ เพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ โดยตรง

หน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการตัดสินใจดังกล่าว เป็นการกำหนดว่า เรื่องใดจะกำหนดให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาเป็นผู้รับมอบอำนาจโดยตรง และผู้รับมอบอำนาจสามารถใช้ดุลพินิจของตนหรือใช้อำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้มอบอำนาจหรือผู้ซึ่งตนแทนแต่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับประชาชน เป็นหลัก และพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลงานที่เกิดจากการใช้อำนาจดังกล่าว

๒. การกระจายอำนาจตามกฎหมาย

การกระจายอำนาจตามกฎหมาย ประกอบด้วย

๒.๑ การกระจายอำนาจตามภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวง กำหนดกระจายอำนาจให้เสร็จ เช่น งานด้านวิชาการและการบริหารทั่วไป

๒.๒ กระจายอำนาจที่ไม่ใช่ภาระหน้าที่ของกระทรวงโดยตรง เช่น งานด้านงบประมาณและการเงิน อันเป็นอำนาจของกระทรวงการคลังบ้าง สำนักนายกรัฐมนตรีบ้าง เป็นต้น การกระจายอำนาจในลักษณะนี้ จึงกระจายอำนาจโดยการมอบอำนาจ ผู้มอบอำนาจ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการและเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้มอบอำนาจดำเนินการกระจายอำนาจ งบประมาณ และการเงินตามอำนาจหน้าที่ของตนแล้วแต่กรณี

การมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติต้องยึดหลักการว่า “ผู้ปฏิบัติต้องได้รับความไว้วางใจให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ สามารถใช้ดุลพินิจของตนได้โดยเน้นผลงานที่เกิดขึ้น เป็นหลัก” เพราะผู้รับมอบหรือผู้ปฏิบัติเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับผู้มอบอำนาจหรือผู้ซึ่งตนแทน โดยคำนึงถึงความสะดวกแก่ประชาชน ความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ

๒.๓ การกระจายอำนาจ โดยมีกฎหมายอื่นกำหนดการกระจายอำนาจไว้แล้ว ได้แก่ การบริหารงานบุคคล ซึ่งมีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กระจายอำนาจไปให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และสถานศึกษาไว้แล้ว เป็นต้น

๓. ความหมาย

๓.๑ “กฎกระทรวง” หมายความว่า กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐

๓.๒ “สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๓ “ระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา” หมายความว่า การรวมกลุ่มสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งภายในหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อร่วมกันบริหารและจัดการศึกษาในลักษณะเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง และการรวมกลุ่มสำหรับสถานศึกษาประเภทที่สองซึ่งรวมกลุ่มภายในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อร่วมกันบริหารและจัดการศึกษาในลักษณะเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สองโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้การส่งเสริม สนับสนุน และช่วยเหลือตามสภาพความพร้อมที่แตกต่างกัน

๓.๔ “เครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง” หมายความว่า สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ภายในหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษาที่รวมกัน เพื่อให้มีการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษาในเรื่องที่ได้รับการกระจายอำนาจ

๓.๕ “เครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สอง” หมายความว่า สถานศึกษาประเภทที่สอง ที่อยู่ภายในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดเป็นเครือข่ายสถานศึกษาและ ส่งเสริม สนับสนุน เพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาาร่วมกันได้เสมือนกับสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง และให้รวมถึงสถานศึกษาประเภทที่สองซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นว่าสถานศึกษานั้น สามารถบริหารและจัดการศึกษาได้ด้วยตนเอง ก็อาจโดยไม่ต้องรวมเป็นเครือข่ายก็ได้

๔. หลักเกณฑ์ในการกำหนดประเภทของสถานศึกษา

๔.๑ สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ สถานศึกษาที่มีลักษณะ ดังนี้

- (๑) มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป หรือโรงเรียนและศูนย์การศึกษาพิเศษและ
- (๒) มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาได้มาตรฐานจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยหมายถึง สถานศึกษาได้มาตรฐาน ตามเกณฑ์การประเมินจาก สมศ. เช่น ได้มาตรฐานรอบแรก (พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๔๘) อยู่ในระดับดี มี ค่าเฉลี่ยของผลประเมินทั้ง ๑๔ มาตรฐาน มากกว่า ๒.๕๐ และไม่มีมาตรฐานใดอยู่ในระดับปรับปรุง หรือได้มาตรฐานรอบที่ ๒ (๒๕๔๙-๒๕๕๓) ระดับดี หมายถึง มีค่าเฉลี่ยผลประเมินทั้ง ๑๔ มาตรฐาน เท่ากับหรือมากกว่า ๒.๗๕ และได้มาตรฐานระดับดี ๑๑ มาตรฐานขึ้นไป และไม่มีมาตรฐานใด อยู่ในระดับปรับปรุง

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประกาศรายชื่อสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งตาม จรรจนึ่งที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาของตนทุกรอบปีการศึกษา โดยในแต่ละรอบปีการศึกษาสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาประเมินความพร้อมของสถานศึกษาในสังกัด เพื่อประกาศรายชื่อ สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง

กรณีสถานศึกษาที่เคยถูกประกาศรายชื่อเป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งในรอบปี ที่ผ่านมา มีคุณลักษณะไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๔.๑ (๑) และ/หรือ (๒) ให้เสนอสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาเฉพาะกรณี

สำหรับสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา มีคุณลักษณะไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ ๔, ๔.๑ (๒) ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเข้าไปช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม หากสถานศึกษาดังกล่าวไม่ผ่านการประเมินความพร้อมและอาจก่อให้เกิดผลเสียหายแก่สถานศึกษานั้น ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการประกาศถอดถอนรายชื่อสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอาจกำหนดให้สถานศึกษาอื่นใด เป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งเพิ่มเติมตามความเหมาะสมก็ได้ เช่น สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ในการกำหนดประเภทสถานศึกษาตามข้อ ๔.๑ (๑) แต่มีความเข้มแข็ง อีสระ และคล่องตัวสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้เช่นเดียวกับสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง หรือ เครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สอง เป็นต้น

๔.๒ สถานศึกษาประเภทที่สอง ได้แก่ สถานศึกษาที่ไม่เข้าข่ายการเป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง

ในการประกาศรายชื่อสถานศึกษาประเภทที่ ๑ ในวาระแรก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะเป็นผู้ประกาศตามหลักเกณฑ์ ข้อ ๔.๑ (๑) และ (๒)

๕. บทบาทในการส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕.๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริมสนับสนุนระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา เพื่อดำเนินการหรือช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องที่ได้รับ การกระจายอำนาจโดยคำนึงถึงความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

๕.๒ ในกรณีที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเห็นว่าสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งแห่งใด แห่งหนึ่งไม่สามารถบริหารและจัดการศึกษาที่จะรับการกระจายอำนาจ ให้สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาดำเนินการประเมิน และเร่งดำเนินการให้การส่งเสริม สนับสนุนและช่วยเหลือก่อน หากยังไม่ผ่านการประเมินอีก และจะส่งผลกระทบต่อการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการ ประกาศถอดถอนรายชื่อจากการเป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง

๕.๓ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งรวมกัน เป็นเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งทั้งในและต่างเขตพื้นที่การศึกษาโดยรวมกลุ่มสถานศึกษา ในจังหวัดเดียวกันก่อน และอาจรวมสถานศึกษาเอกชนหรือสถานศึกษาสังกัดอื่น เข้าเป็นเครือข่าย เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยก็ได้

๕.๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจจัดกลุ่มสถานศึกษาประเภทที่สองเป็นเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สองเพื่อช่วยเหลือ ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาสู่ความเป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง โดยทำเป็นประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาช่วยเหลือ กำกับ และดูแลการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรร่วมกันของเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สองเพื่อเสริมสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งรองรับการกระจายอำนาจ

๕.๕ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดระบบการกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการดำเนินการของสถานศึกษาในการใช้อำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามกฎกระทรวงและประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕.๖ การบริหารเครือข่ายสถานศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดตามสภาพบริบทที่เหมาะสม โดยยึดการบริหารแบบมีส่วนร่วม และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจออกระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเครือข่ายสถานศึกษาได้

๖. เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในแต่ละประเภท

๖.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีความเข้มแข็ง มีอิสระและคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา ตามกรอบภารกิจการกระจายอำนาจที่ได้รับมอบการกระจายอำนาจจากเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๖.๒ สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง มีความเข้มแข็ง มีอิสระและคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา ตามกรอบภารกิจการกระจายอำนาจทั้ง ๔ ด้านที่ได้รับมอบการกระจายอำนาจได้ด้วยตนเอง มีรูปแบบบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีระบบประกันคุณภาพภายในที่พร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกและการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

๖.๓ สถานศึกษาประเภทที่สอง ต้องได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีความพร้อมและความเหมาะสมในการบริหารและการจัดการศึกษา ตามกรอบภารกิจการกระจายอำนาจทั้ง ๔ ด้าน โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอาจเข้าไปช่วยเหลือหรือทำการแทนในบางเรื่องที่สถานศึกษาได้ร้องขอ และหรือประกาศจัดเป็นเครือข่ายสถานศึกษา เพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาร่วมกัน ได้เสมือนกับสถานศึกษาประเภทที่ ๑

๗. แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๗.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษา ตามภาระงาน ที่กำหนดในกฎกระทรวง เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยคำนึงถึงหลักการใน ๘ ประการ ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเป็นสำคัญ และยังมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง ช่วยเหลือ ดูแล พัฒนาสถานศึกษาประเภทที่สอง พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศ สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง และที่สอง

๗.๒ สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง มีอิสระในการบริหารและการจัดการศึกษา ด้วยโรงเรียนเอง ภายใต้อำนาจที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ทั้ง ๘ ประการ

๗.๓ สถานศึกษาประเภทที่สอง ยังไม่มีอิสระในการบริหารและการจัดการศึกษา ด้วยโรงเรียนเอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังต้องทำหน้าที่ให้การช่วยเหลือ ดูแล หรือทำการแทนในบางเรื่องให้ รวมทั้งพิจารณาจัดเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สอง ตามความเหมาะสมบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเร่งพัฒนาสถานศึกษาประเภทที่สอง และเครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สอง ให้เป็นสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง

แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป มีรายละเอียด ดังนี้

๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ

๑.๑ หลักการและแนวคิด

๑.๑.๑ ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม

๑.๑.๒ มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

๑.๑.๓ มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร
กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

๑.๑.๔ มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพ
การจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา
ได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๑.๑.๕ มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
และคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๑.๒ ขอบข่ายและภารกิจงาน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ

๑.๒.๑ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา
สาระหลักสูตรท้องถิ่น

๑.๒.๒ การวางแผนงานด้านวิชาการ

๑.๒.๓ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

๑.๒.๔ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

๑.๒.๕ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

๑.๒.๖ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

๑.๒.๗ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

๑.๒.๘ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

๑.๒.๙ การนิเทศการศึกษา

๑.๒.๑๐ การแนะแนว

๑.๒.๑๑ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

๑.๒.๑๒ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

๑.๒.๑๓ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

และองค์กรอื่น

๑.๒.๑๔ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

๑.๒.๑๕ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

๑.๒.๑๖ การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

๑.๒.๑๗ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๑.๓ การบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดำเนินการได้ตามภาระงาน ที่กฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด ยกเว้นภาระงานดังต่อไปนี้ มีใช้อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

- ๑.๓.๑ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- ๑.๓.๒ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- ๑.๓.๓ การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

๑.๔ การบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ทั้งสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง และประเภทที่สอง ดำเนินการได้ทุกรายการตามภาระงานที่กฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๑.๕ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการ

๑.๕.๑ ภาระงานด้านการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

- (๑) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- (๒) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (๓) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น

๑.๕.๒ ภาระงานด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

- (๑) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (๒) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (๓) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

๑.๖ ขอบข่ายการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๑.๖.๑ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา สาระหลักสูตรท้องถิ่น

- ๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - ๑.๑) ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อกำหนดกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
 - ๑.๒) ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำข้อมูลสารสนเทศท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

ท้องถิ่น

๑.๓) จัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้

๑.๔) สอบถามและรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปปรับปรุงและจัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาต่อไป

๑.๕) นำเสนอสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๖) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์กรอบสาระการเรียนรู้ให้สถานศึกษานำไปพิจารณาจัดทำรายละเอียดของสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาอย่างเหมาะสม

๑.๗) นิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อนำผลการประเมินมาใช้วางแผนปรับปรุงกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้	๑. วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำไว้
๒. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาให้ความสำคัญ	๒. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ
๓. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น	๓. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
๔. จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติมจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง	๔. จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติมจัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง
๕. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ	๕. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

๑.๖.๒ การวางแผนงานด้านวิชาการ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาวางแผนดำเนินงานด้านวิชาการ และนิเทศตามความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาเพื่อพัฒนา ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ผู้บริหาร สถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรวางแผนงานด้านวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริม ชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การดำเนินการดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล และกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงาน วิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ	๑. วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูล และกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงาน วิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทางวิชาการ
๒. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๒. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๖.๓ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>๒. จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๓. ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้</p> <p>๔. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>๕. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>๖. ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการ ด้อยโอกาส และมีความสามารถพิเศษ</p>	<p>๑. จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือของเครือข่ายสถานศึกษา</p> <p>๒. จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๓. ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้</p> <p>๔. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้</p> <p>๕. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้</p> <p>๖. ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาส และมีความสามารถพิเศษ</p>

๑.๖.๔ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดย
- จัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อให้สถานศึกษาพิจารณาใช้เป็นกรอบทิศทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 - จัดทำศูนย์รวบรวมหลักสูตรและนวัตกรรมในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดทำหลักสูตร

สถานศึกษา

๑.๒) นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินหลักสูตรและการใช้หลักสูตร

สถานศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย</p> <p>๑.๑ จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้น ใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบ ให้กับโรงเรียนอื่น</p> <p>๑.๒ จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p> <p>๑.๓ จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>๑.๔ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูง และลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษา ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก</p> <p>๑.๕ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก</p>	<p>๑. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง โดย</p> <p>๑.๑ จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้น ใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบ ให้กับโรงเรียนอื่น</p> <p>๑.๒ จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนานักเรียน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข</p> <p>๑.๓ จัดให้มีวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>๑.๔ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูง และลึกซึ้งมากขึ้นสำหรับกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษา ที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ และการศึกษาทางเลือก</p> <p>๑.๕ เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชา ที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก</p>

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๒. สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ</p> <p>๓. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>๔. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผล ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ</p>	<p>๒. สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอนและอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่าย สถานศึกษา</p> <p>๓. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>๔. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา และรายงานผล ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ</p>

๑.๖.๕ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่หลากหลาย
- ๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในสถานศึกษา
- ๑.๓) ส่งเสริม สนับสนุนและยกย่องครูที่มีความสามารถในการจัด และพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- ๑.๔) ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๕) เป็นศูนย์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>๒. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>๓. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๔. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา</p> <p>๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ</p> <p>๖. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ</p> <p>๗. ศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบ กระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำ การจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบ ให้กับสถานศึกษาอื่น</p>	<p>๑. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>๒. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา</p> <p>๓. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>๔. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสาน สาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา</p> <p>๕. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและ อำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ</p> <p>๖. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ</p>

๑.๖.๖ การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ</p> <p>๒. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>๓. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียน</p> <p>๔. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน</p> <p>๕. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล</p> <p>๖. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>๗. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมิน การเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสิน ผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษา ชั้นพื้นฐาน</p> <p>๘. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้ง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน</p>	<p>๑. กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ</p> <p>๒. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตาม ระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา</p> <p>๓. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียน</p> <p>๔. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น และจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่มีผู้เรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน</p> <p>๕. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัด และประเมินผล</p> <p>๖. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาการเรียนการสอน</p> <p>๗. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมิน การเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาคและตัดสิน ผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษา ชั้นพื้นฐาน</p> <p>๘. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจ ของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการ เทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการ บริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้ง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน</p>

๑.๖.๗ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา การเรียน การสอน สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑.๒) ดำเนินการให้มีการพัฒนาบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาให้สามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๓) รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๑.๔) ส่งเสริม สนับสนุน และยกย่องครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหาร ที่ทำผลงานวิจัย

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา	๑. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา
๒. พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ	๒. พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ
๓. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย	๓. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
๔. รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	๔. รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๑.๖.๘ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้
ในเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๒) รวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
และเผยแพร่เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและสาธารณชน
- ๑.๓) เพิ่มสมรรถนะของระบบการให้บริการสื่อและแหล่งการเรียนรู้
โดยใช้ ICT ในเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้	๑. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
๒. จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น	๒. จัดระบบแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมหนังสือในห้องเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ Resource Center สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น
๓. จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ	๓. จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์ พิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๔. ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	๔. ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
๕. ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ	

๑.๖.๔ การนิเทศการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศที่เอื้อต่อการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) ส่งเสริม สนับสนุน ระบบนิเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบการนิเทศภายในของสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

๑.๓) นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๑.๔) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการ การนิเทศการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน

๒) บทบาทและหน้าที่ของเขตสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง	๑. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้อง ให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๒. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ	๒. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ
๓. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยง กับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา	๓. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยง กับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา

๑.๖.๑๐ การแนะแนว

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) กำหนดนโยบายและมาตรการด้านการแนะแนวและระบบ
ดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปสู่การปฏิบัติ

๑.๒) พัฒนาคูครูทุกคนให้ทำหน้าที่แนะแนวและดูแลช่วยเหลือ
นักเรียนพร้อมทั้งผลักดันให้เกิดกลไกในการปฏิบัติงานด้านแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน
เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

๑.๓) ส่งเสริมการพัฒนาคูครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้
ความเข้าใจและทักษะการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๔) พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริการ
แนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียนผู้เรียนทุกระดับและให้บริการอย่างทั่วถึงโดยใช้เทคโนโลยี
ข่าวสารสนเทศและการสื่อสารที่เหมาะสม

๑.๕) พัฒนาระบบตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพของระบบ
แนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๑.๖) สนับสนุนและประสานงานสถานศึกษา สมาคมวิชาชีพ
หน่วยงานต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนว เป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษา ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๒. จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน</p> <p>๓. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๔. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม ในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบูรณาการ ในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน</p> <p>๕. คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว</p> <p>๖. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุน การดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเป็นระบบ</p> <p>๗. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน</p> <p>๘. ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่าง สถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่าย การแนะแนว</p> <p>๙. เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน</p>	<p>๑. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนว เป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษา ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๒. จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน</p> <p>๓. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่า ของการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>๔. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม ในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถ บูรณาการ ในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยง สู่การดำรงชีวิตประจำวัน</p> <p>๕. คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว</p> <p>๖. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุน การดำเนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือ นักเรียนอย่างเป็นระบบ</p> <p>๗. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน</p> <p>๘. ประสานงานด้านการแนะแนว ระหว่าง สถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่าย การแนะแนว</p> <p>๙. เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน</p>

๑.๖.๑๑ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) สํารวจการดำเนินงานบริหารและพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
อย่างรอบด้านเพื่อสร้างข้อมูลเส้นฐาน (baseline data) เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา
- ๑.๒) พัฒนาระบบฐานข้อมูลระหว่างสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๓) พัฒนามาตรฐานการศึกษาหรือตัวชี้วัดในระดับสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหรือพัฒนาตัวบ่งชี้ตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๔) ประกาศและประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนทุกแห่งได้รู้เป้าหมาย
ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด
- ๑.๕) กำหนดแผนงานและวิธีการส่งเสริมสถานศึกษาที่มีการพัฒนา
เป็นระบบเพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น ส่วนสถานศึกษาที่ไม่มีความพร้อม วางแผนที่จะช่วยส่งเสริม
สนับสนุนให้พัฒนาสู่มาตรฐาน
- ๑.๖) การดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพของสถานศึกษา
ภายในเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย
เป็นเป้าหมาย
- ๑.๗) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประเมินตนเองเป็นระยะ
และนำผลประเมินไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๘) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเพื่อพัฒนา
มาตรฐานการศึกษา
- ๑.๙) จัดทำฐานข้อมูลสถานศึกษาเป็นรายโรงเรียนเพื่อพัฒนา
คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้เห็นเป็นภาพการพัฒนา
- ๑.๑๐) สร้างจิตสำนึกให้สถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญ
ของการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้ถึงมาตรฐาน

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน</p>	<p>๑. กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน</p>
<p>๒. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ</p>	<p>๒. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ</p>
<p>๓. จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)</p>	<p>๓. จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา (แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)</p>
<p>๔. ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา ต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA</p>	<p>๔. ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา ในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษา ต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรการพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร PDCA</p>
<p>๕. ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม</p>	<p>๕. ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม</p>
<p>๖. ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก</p>	<p>๖. ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก</p>
<p>๗. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน</p>	<p>๗. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสาธารณชน</p>

๑.๖.๑๒ การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษาสามารถ

เลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ

๑.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนในเขตพื้นที่การศึกษามีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ สร้างเครือข่ายการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสม

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น	๑. จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น
๒. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน	๒. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน
๓. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ	๓. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ
๔. พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน	๔. พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

๑.๖.๑๓ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่นในการพัฒนางานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน

๑.๒) ส่งเสริมให้สถานศึกษาร่วมมือในงานพัฒนาวิชาการ

๑.๓) เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน ศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชน

๑.๔) ประสานงานระหว่างสถานศึกษา ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการ ต่าง ๆ และภาคเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน หน่วยงาน ส่วนราชการและการพัฒนาท้องถิ่นนั้น

๑.๕) การดำเนินการตาม ๑) ถึง ๔) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาดูดจอน วิทยาการภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น	๑. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาดูดจอน วิทยาการภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
๒. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	๒. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
๓. ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น	๓. ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในท้องถิ่น
๔. จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น	๔. จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วมกิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

๑.๖.๑๔ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๒) จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

๑.๓) ส่งเสริมสนับสนุนบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีความพร้อมในการจัดการศึกษา

๑.๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

๑.๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสม

๑.๖) เตรียมการรองรับการจัดการศึกษาโดยบุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน ครอบครัวยุ สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาโดยการจัดเทียบโอนความรู้ และประสบการณ์ ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๑.๗) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีศักยภาพในการให้บริการบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น เพื่อจัดการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย

๑.๘) จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๖. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมี ประสิทธิภาพ	๖. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ทั้งด้านคุณภาพ และปริมาณเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมี ประสิทธิภาพ

๑.๖.๑๕ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ร่วมกับสถานศึกษา ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติ เป็นแนวเดียวกัน

๑.๒) นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามระเบียบ และแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อนำผลมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติ เป็นแนวเดียวกัน	๑. ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติ เป็นแนวเดียวกัน
๒. จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน	๒. จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน
๓. ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง	๓. ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และแก้ไขปรับปรุง
๔. นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ	๔. นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ
๕. ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้ เหมาะสมต่อไป	๕. ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้ เหมาะสมต่อไป

๑.๖.๑๖ การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้อง กับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>๒. จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน</p> <p>๓. ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือ เสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบ การเรียนการสอน</p>	<p>๑. ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้อง กับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p> <p>๒. จัดทำหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน</p> <p>๓. ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือ เสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบ การเรียนการสอน</p>

๑.๖.๑๗ การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การใช้สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
- ๑.๒) จัดให้มีเครือข่ายบริการเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาให้กับครูและสถานศึกษา
- ๑.๓) สนับสนุนให้มีการพัฒนาครู เพื่อให้ครูสามารถผลิต และใช้สื่อ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อการศึกษา
- ๑.๔) สนับสนุนให้มีการวิจัย พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผน ในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>๒. พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา</p> <p>๓. พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>๔. พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน</p> <p>๕. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา</p>	<p>๑. จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผน ในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>๒. พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา</p> <p>๓. พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>๔. พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน</p> <p>๕. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา</p>

๒. ด้านการบริหารงบประมาณ

๒.๑ หลักการและแนวคิด

๒.๑.๑ ยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางโอกาสการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๒ มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงินทั้ง ๗ ด้าน เพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ดังนี้

- (๑) การวางแผนงบประมาณ
- (๒) การคำนวณต้นทุนผลผลิต
- (๓) การจัดระบบการจัดหาพัสดุ
- (๔) การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
- (๕) การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
- (๖) การบริหารสินทรัพย์
- (๗) การตรวจสอบภายใน

๒.๑.๓ ยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณให้เป็นลักษณะของวงเงินรวมแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งอยู่ในระยะของการพัฒนา

๒.๑.๔ มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงาน และทรัพยากรที่ใช้

๒.๒ ขอบข่ายและภารกิจงาน

๒.๒.๑ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๒.๒ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

๒.๒.๓ การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๒.๒.๔ การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

๒.๒.๕ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

๒.๒.๖ การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

๒.๒.๗ การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

- ๒.๒.๘ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- ๒.๒.๙ การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- ๒.๒.๑๐ การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- ๒.๒.๑๑ การวางแผนพัสดุ
- ๒.๒.๑๒ การกำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๒.๒.๑๓ การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- ๒.๒.๑๔ การจัดหาพัสดุ
- ๒.๒.๑๕ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- ๒.๒.๑๖ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- ๒.๒.๑๗ การเบิกเงินจากคลัง
- ๒.๒.๑๘ การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- ๒.๒.๑๙ การนำเงินส่งคลัง
- ๒.๒.๒๐ การจัดทำบัญชีการเงิน
- ๒.๒.๒๑ การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- ๒.๒.๒๒ การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

๒.๓ การบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาตามภาระงานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกรายการ

๒.๔ การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง มีอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาตามภาระงานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกรายการ

๒.๕ การบริหารและการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของสถานศึกษาประเภทที่สอง มีอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาตามภาระงานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยกเว้น

- ๒.๕.๑ การเบิกเงินจากคลัง
- ๒.๕.๒ การนำเงินส่งคลัง

ในกรณีต่อไป นี้ ถ้าสถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการได้ อาจร้องขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการแทนให้ก็ได้ ได้แก่

- ๒.๕.๓ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอต้งงบประมาณ
- ๒.๕.๔ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
- ๒.๕.๕ การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

๒.๖ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านงบประมาณ

๒.๖.๑ ภาระงานด้านการบริหารงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

(๑) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอต้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๒) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

(๓) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

(๔) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

(๕) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๒.๖.๒ ภาระงานด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

(๑) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอต้งงบประมาณ เพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๒) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

(๓) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

(๔) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

(๕) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

๒.๗ ขอบข่ายการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๒.๗.๑ การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์
ด้านงบประมาณของเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) วิเคราะห์แผนกลยุทธ์ เพื่อนำไปจัดตั้งงบประมาณแบบ
เน้นผลงานของเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๓) จัดทำแผนงบประมาณในภาพรวมของเขตพื้นที่การศึกษา
โดยการหลอมรวมแผนของสถานศึกษาประเภทที่ ๒ และเครือข่ายสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๔) วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของแผนกลยุทธ์และจัดตั้ง
งบประมาณของเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๕) จัดทำคำขอตั้งงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
และสถานศึกษาประเภทที่ ๒ และเครือข่ายสถานศึกษาเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

๑.๖) ทำข้อตกลงบริการสาธารณะ โดยมีเป้าหมาย การให้บริการ
ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๗) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา
ประเภทที่ ๑

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) โดยต้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ	๑. จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการเงินของสถานศึกษา ได้แก่ แผนชั้นเรียน ข้อมูลครู นักเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการเงินของสถานศึกษา ได้แก่ แผนชั้นเรียน ข้อมูลครู นักเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา เพื่อใช้กำหนดเป้าหมาย ผลผลิต เป้าหมายกิจกรรมหลักและสนับสนุน	๒. จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า ระยะปานกลาง (MTEF) และแผนงบประมาณ ๓. เสนอแผนงบประมาณขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นคำขอตั้งงบประมาณต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๓. ทบทวนประสิทธิภาพการใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติการในปีที่ผ่านมา เพื่อจัดทำประมาณการค่าใช้จ่ายปีขอตั้งงบประมาณและล่วงหน้า ๓ ปี ของงบบุคลากร งบดำเนินงาน งบเงินอุดหนุน งบลงทุน และงบรายจ่ายอื่น</p> <p>๔. ประมาณการค่าใช้จ่ายกิจกรรมหลัก และกิจกรรมสนับสนุนของแต่ละผลผลิต</p> <p>๕. จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า ระยะปานกลาง (MTEF) เป็นรายละเอียดของแผนงบประมาณ</p> <p>๖. ขอความเห็นชอบแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นคำขอตั้งงบประมาณต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p>	<p>๔. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณจะต้องดำเนินการร่วมกันกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>

๒.๗.๒ การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) จัดทำแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) แจ้งการจัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาประเภทที่ ๒ หรือเครือข่ายสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

๑.๓) สนับสนุนและส่งเสริมการจัดทำแผนปฏิบัติการให้กับสถานศึกษาประเภทที่ ๑

๑.๔) ให้ความร่วมมือการจัดทำแผนปฏิบัติการศึกษาให้กับสถานศึกษาประเภทที่ ๒ หรือเครือข่ายสถานศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ	๑. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้ความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๒. ขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๒. ขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๗.๓ การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตามงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงิน
- ๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษาประเภทที่ ๑
- ๑.๓) ให้ความร่วมมือในการอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรให้กับสถานศึกษาประเภทที่ ๒ และเครือข่ายสถานศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
ผู้อำนวยการสถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตามงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงิน	ผู้อำนวยการสถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตามงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินภายใต้ความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๗.๔ การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) การขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- ๑.๒) การขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ ให้เสนอเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๑.๓) การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณต้องได้รับความเห็นชอบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๔) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษาประเภทที่ ๑
- ๑.๕) ให้ความร่วมมือการขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณให้กับสถานศึกษาประเภทที่ ๒ และเครือข่ายสถานศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<ol style="list-style-type: none"> ๑. ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องขอโอนและเปลี่ยนแปลง เสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒. ขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงบประมาณให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติ กรณีที่ยังไม่ได้เป็นผู้เบิกเงินจากคลังให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 	<p>ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องขอโอนหรือเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับสถานศึกษาประเภทที่ ๑ เสนอความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วเสนอขอโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อดำเนินการต่อไป</p>

๒.๗.๕ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี
- ๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี	รายงานผลการดำเนินงาน ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๗.๖ การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

๑) บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้ กลุ่ม/ฝ่าย/งาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาที่มีได้เป็นผู้เบิกเงินจากคลังรายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ ตามแบบที่สำนักงานงบประมาณกำหนด แล้วจัดส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกไตรมาส ภายในระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

๑.๒) จัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ทุกสิ้นปีงบประมาณ แล้วจัดส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

การดำเนินการตาม ๑) และ ๒) เป็นไปตามระเบียบบริหารงบประมาณ ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

๑.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ๑) จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้ กลุ่ม/ฝ่าย/งาน ในสถานศึกษา รายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบ	๑) จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้ กลุ่ม/ฝ่าย/งาน ในสถานศึกษา รายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่สำนักงานงบประมาณกำหนด แล้วจัดส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกไตรมาส ภายในระยะเวลา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>ที่สำนักงานประมาณกำหนด แล้วจัดส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาทุกไตรมาส ภายในระยะเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำหนด</p> <p>๒) จัดทำรายงานประจำปี ที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ทุกสิ้นปีงบประมาณ แล้วจัดส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภายในระยะเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด</p> <p>๒. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็น ผู้เบิกเงินจากคลัง</p> <p>๑) จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้ กลุ่ม ฝาย งาน ในสถานศึกษา รายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อสถานศึกษาจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน และผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่สำนักงานประมาณกำหนด แล้วจัดส่งไปยังสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกไตรมาส ภายในระยะเวลาที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>๒) จัดทำรายงานประจำปี ที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ทุกสิ้นปีงบประมาณ แล้วจัดส่งให้สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใน ระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด</p>	<p>ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด</p> <p>๒) จัดทำรายงานประจำปี ที่แสดงถึง ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ทุกสิ้นปี งบประมาณ แล้วจัดส่งให้สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ภายในระยะเวลา ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด</p>

๒.๗.๗ การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย	๑. ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
๒. วางแผนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	๒. วางแผนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
๓. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานในสถานศึกษา	๓. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานในสถานศึกษา

๒.๗.๘ การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล ทุนการศึกษาและทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท

๑.๓) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา เพื่อพัฒนาเขตพื้นที่การศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. วางแผน รณรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษา และทุนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา	๑. วางแผน รณรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษา และทุนเพื่อพัฒนาสถานศึกษา
๒. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และระบบการรับจ่าย ทุนการศึกษาและทุนเพื่อพัฒนาการศึกษา ให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล คุ้มค่า และมีความโปร่งใส	๒. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และระบบการรับจ่าย ทุนการศึกษาและทุนเพื่อพัฒนาการศึกษา ให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล คุ้มค่า และมีความโปร่งใส

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๓. สรุป รายงาน เผยแพร่ และเชิดชูเกียรติ ผู้สนับสนุนทุนการศึกษาและทุนเพื่อการพัฒนา สถานศึกษา โดยความชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓. สรุป รายงาน เผยแพร่ และเชิดชูเกียรติ ผู้สนับสนุนทุนการศึกษาและทุนเพื่อการพัฒนา สถานศึกษา โดยความชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๗.๙ การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุน
เพื่อการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. สำนวจความต้องการของนักเรียนและคัดเลือก ผู้เสนอผู้เยี่ยมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	๑. สำนวจความต้องการของนักเรียนและคัดเลือก ผู้เสนอผู้เยี่ยมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
๒. ประสานการเยี่ยมเพื่อการศึกษา กับหน่วยปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง	๒. ประสานการเยี่ยมเพื่อการศึกษา กับหน่วยปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้อง
๓. สร้างความตระหนักแก่ผู้เยี่ยมเงินเพื่อการศึกษา	๓. สร้างความตระหนักแก่ผู้เยี่ยมเงินเพื่อการศึกษา
๔. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผล การดำเนินงาน	๔. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผล การดำเนินงาน

๒.๗.๑๐ การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๑.๒) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

ต้องได้รับความเห็นชอบคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. จัดทำรายการทรัพยากรเพื่อเป็นสารสนเทศได้แก่ แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นทั้งที่เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานประกอบการ เพื่อการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา นักเรียนและบุคคลทั่วไปจะได้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษา</p> <p>๒. วางระบบหรือกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับบุคคล หน่วยงานรัฐบาลและเอกชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>๓. กระตุ้นให้บุคคลในสถานศึกษาร่วมใช้ทรัพยากรภายในและภายนอก รวมทั้งให้บริการการใช้ทรัพยากรภายในเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้และส่งเสริมการศึกษาในชุมชน</p> <p>๔. ประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้าง ทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา</p> <p>๕. ดำเนินการเชิญเชิญบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา</p>	<p>๑. จัดทำรายการทรัพยากรเพื่อเป็นสารสนเทศได้แก่ แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นทั้งที่เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานประกอบการ เพื่อการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา นักเรียนและบุคคลทั่วไปจะได้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษา</p> <p>๒. วางระบบหรือกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับบุคคล หน่วยงานรัฐบาลและเอกชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p> <p>๓. กระตุ้นให้บุคคลในสถานศึกษาร่วมใช้ทรัพยากรภายในและภายนอก รวมทั้งให้บริการการใช้ทรัพยากรภายในเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้และส่งเสริมการศึกษาในชุมชน</p> <p>๔. ประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้าง ทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา</p> <p>๕. ดำเนินการเชิญเชิญบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา</p>

๒.๗.๑๑ การวางแผนพัสดุ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) การวางแผนพัสดุล่วงหน้า ๓ ปี ให้ดำเนินการตามกระบวนการของการวางแผนงบประมาณ
- ๑.๒) การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ (แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง) ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุในสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาจัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการ คือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณ ราคา คุณลักษณะเฉพาะ หรือแบบรูปรายการ และระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ

๑.๓) ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุ รวบรวมข้อมูลรายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบทานกับแผนปฏิบัติงาน และเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่าหรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลที่สอบทานแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยในส่วนที่จัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้รายงานเฉพาะครุภัณฑ์ที่มีราคาเกินหนึ่งแสนบาทและที่ดินสิ่งก่อสร้างที่มีราคาเกินหนึ่งล้านบาท รายละเอียดสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/ว ๙๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖

๑.๔) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง</p> <p>๑) การวางแผนพัสดุล่วงหน้า ๓ ปี ให้ดำเนินการตามกระบวนการของการวางแผนงบประมาณ</p> <p>๒) การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการโดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ จัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการคือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณ ราคา คุณลักษณะเฉพาะ หรือแบบรูปรายการ และระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ (ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย</p>	<p>๑. การวางแผนพัสดุล่วงหน้า ๓ ปี ให้ดำเนินการตามกระบวนการของการวางแผนงบประมาณ</p> <p>๒. การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ จัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการ คือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณ ราคา คุณลักษณะเฉพาะ หรือแบบรูปรายการ และระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ</p>

สถานศึกษาประเภทที่ ๑

ประจำปี) ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ

๓) ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ทำการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบทานกับแผนปฏิบัติงานและเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่าหรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลที่สอบทานแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสถานศึกษา แล้วส่งแผนที่จัดทำนี้ไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อจัดทำเป็นภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

๒. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

- ๑) การวางแผนพัสดุล่วงหน้า ๓ ปี ให้ดำเนินการตามกระบวนการของการวางแผนงบประมาณ
- ๒) การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุจัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการ คือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณ ราคา คุณลักษณะเฉพาะ หรือแบบรูปรายการ และระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ

สถานศึกษาประเภทที่ ๒

๓. ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุทำการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบทานกับแผนปฏิบัติงานและเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่าหรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลที่สอบทานแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสถานศึกษา โดยในส่วนที่จัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้รายงาน เฉพาะครุภัณฑ์ที่มีราคาเกินหนึ่งแสนบาทและที่ดินสิ่งก่อสร้างที่มีราคาเกินหนึ่งล้านบาท รายละเอียดสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/ว ๙๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๔๖

พา
ไป
บู
ติ
ย
ด
ว
บ
ใ
อ
เม
น
ด
า

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๓) ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุทำการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบถามกับแผนปฏิบัติงานและเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่า หรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลที่สอบถามแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสถานศึกษา โดยในส่วนที่จัดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้รายงานเฉพาะครุภัณฑ์ที่มีราคาเกินหนึ่งแสนบาทและที่ดินสิ่งก่อสร้างที่มีราคาเกินหนึ่งล้านบาทรายละเอียดสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ ตผ ๐๐๐๔/ว ๙๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖</p>	

๒.๗.๑๒ การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑) บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และจัดทำให้กับสถานศึกษาที่ได้ร้องขอ เพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณ

๑.๒) กรณีที่เป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณ ให้กำหนดแบบรูปรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะได้โดยให้พิจารณาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการ โดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทางราชการ

๑.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>๒. กรณีที่เป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณ ให้กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้ โดยให้พิจารณาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการ โดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทางราชการ</p>	<p>๑. กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณ ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>๒. กรณีที่เป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณ ให้กำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้ โดยให้พิจารณาจากแบบมาตรฐานก่อน หากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดตามความต้องการ โดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรม และเป็นประโยชน์กับทางราชการ</p>

๒.๗.๑๓ การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุ เช่น สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การจัดทำบัญชีผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เพื่อสำหรับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการประเมินผลผู้ขายและผู้รับจ้าง เป็นต้น	พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุ เช่น สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การจัดทำบัญชีผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เพื่อสำหรับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการประเมินผลผู้ขายและผู้รับจ้าง เป็นต้น

๒.๗.๑๔ การจัดหาพัสดุ

- ๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<ul style="list-style-type: none"> - การจัดหาพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของส่วนราชการและคำสั่งมอบอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - การจัดทำพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาว่าด้วยการให้สถานศึกษารับจัดทำรับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. ๒๕๓๓ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดหาพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของส่วนราชการและคำสั่งมอบอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - การจัดทำพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาว่าด้วยการให้สถานศึกษารับจัดทำรับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. ๒๕๓๓

๒.๗.๑๕ การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

- ๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินและบัญชีพัสดุ ไม่ว่าจะมาได้มาด้วยการจัดหาหรือการรับบริจาค</p> <p>๒. ควบคุมพัสดุให้อยู่ในสภาพพร้อมการใช้งาน</p> <p>๓. ตรวจสอบพัสดุประจำปี และให้มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุด เสื่อมสภาพหรือไม่ใช้ในราชการ อีกต่อไป</p> <p>๔. พักตร์ที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง กรณีที่ได้มาด้วยเงินงบประมาณให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ กรณีที่ได้มาจากการรับบริจาคหรือจากเงินรายได้สถานศึกษาให้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา</p>	<p>๑. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินและบัญชีพัสดุ ไม่ว่าจะมาได้มาด้วยการจัดหาหรือการรับบริจาค</p> <p>๒. ควบคุมพัสดุให้อยู่ในสภาพพร้อมการใช้งาน</p> <p>๓. ตรวจสอบพัสดุประจำปี และให้มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุด เสื่อมสภาพหรือไม่ใช้ในราชการ อีกต่อไป</p> <p>๔. พักตร์ที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง กรณีที่ได้มาด้วยเงินงบประมาณให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ กรณีที่ได้มาจากการรับบริจาคหรือจากเงินรายได้สถานศึกษาให้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา</p>

๒.๗.๑๖ การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. จัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของสถานศึกษา ในการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑. จัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของสถานศึกษา ในการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๒. การจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ และอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครอง ของสถานศึกษา ภายในของวัตถุประสงค์ของ สถานศึกษา และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์และภารกิจแล้วของสถานศึกษา เท่านั้น	๒. การจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ และอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครอง ของสถานศึกษา ภายในของวัตถุประสงค์ของ สถานศึกษา และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์และภารกิจแล้วของสถานศึกษา เท่านั้น
๓. เงินรายได้ที่เกิดขึ้นถือเป็นเงินนอกงบประมาณ ประเภทเงินรายได้ สถานศึกษาจึงต้องใช้จ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๓. เงินรายได้ที่เกิดขึ้นถือเป็นเงินนอกงบประมาณ ประเภทเงินรายได้ สถานศึกษาจึงต้องใช้จ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง
๔. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินตามข้อ ๑-๓ ในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน	๔. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินตามข้อ ๑-๓ ในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา ต้องได้รับความเห็นชอบคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน

๒.๗.๑๗ การเบิกเงินจากคลัง

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) แจ้งการอนุมัติเงินประจำงวดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

ประเภทที่ ๑ (กรณีที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง) และสถานศึกษาประเภทที่ ๒ ทราบ เพื่อดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และส่งเอกสารหลักฐานเพื่อเบิกเงินไปยังสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

๑.๒) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานขอเบิกเงิน

๑.๓) ดำเนินการเบิกเงินจากคลังตามระบบ GFMS

๑.๔) ให้ความร่วมมือ ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท และกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. สถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้ยื่นหลักฐานการขอเบิกเงินทุกรายการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ</p> <p>๒. สถานศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้จัดทำและตรวจสอบเอกสารหลักฐานขอเบิกให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้องแล้วดำเนินการเบิกเงินจากสำนักงานคลังจังหวัดหรือสำนักงานคลังจังหวัด ณ อำเภอ แล้วแต่กรณี ตามระบบ GFMS</p>	<p>ให้สถานศึกษายื่นหลักฐานขอเบิกเงินทุกรายการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามระบบ GFMS ภายใต้ความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p>

๒.๗.๑๘ การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินการเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงินทุกส่วนราชการที่เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จึงต้องปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว และหากจะมีการกำหนดเพิ่มเติมนอกเหนือจากระเบียบที่กำหนดก็สามารถดำเนินการได้แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบดังกล่าว

๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้สถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินและการจ่ายเงินให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบดังกล่าว - การปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงินให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยอนุโลม <p>๒. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คือ การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงินต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐</p>	<p>๑. การปฏิบัติเกี่ยวกับการรับเงินและการจ่ายเงินให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดวิธีปฏิบัติเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบดังกล่าว</p> <p>๒. การปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงินให้ปฏิบัติตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด คือ ระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ โดยอนุโลม</p>

๒.๗.๑๙ การนำเงินส่งคลัง

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) การนำเงินส่งคลังของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และส่วนที่ได้รับจากสถานศึกษาประเภทที่ ๑ ที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง และสถานศึกษาประเภทที่ ๒ให้นำส่งภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กำหนด

๑.๒) ขั้นตอนและวิธีการนำส่งเงินคลังให้เป็นไปตามที่ ระบบ GFMS

ทั้ง ๒ ประเภท

๑.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง การนำเงินส่งคลังให้นำส่งต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ หากนำส่งเป็นเงินสดให้ตั้งคณะกรรมการนำส่งเงินด้วย</p> <p>๒. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง</p> <p>๑) การนำเงินส่งคลังให้นำส่งภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๒๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๒) ขั้นตอนและวิธีการนำส่งเงินคลังให้เป็นไปตามที่ระบบ GFMS กำหนด</p>	<p>การนำเงินส่งคลังให้นำส่งต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. ๒๕๒๐ หากนำส่งเป็นเงินสดให้ตั้งคณะกรรมการนำส่งเงินด้วย</p>

๒.๗.๒๐ การจัดทำบัญชีการเงิน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) การจัดทำบัญชีการเงินให้บันทึกบัญชีและทะเบียนที่เกี่ยวข้องตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้จัดทำบัญชีการเงินตามระบบที่เคยจัดทำอยู่เดิม คือ ตามระบบที่กำหนดไว้ในคู่มือการบัญชีหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วแต่กรณี</p> <p>๒. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง การจัดทำบัญชีการเงินให้บันทึกบัญชีและทะเบียนที่เกี่ยวข้องตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMIS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด</p>	<p>ให้จัดทำบัญชีการเงินตามระบบที่เคยจัดทำอยู่เดิม คือ ตามระบบที่กำหนดไว้ในคู่มือการบัญชีหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วแต่กรณี</p>

๒.๗.๒๑ การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงินต้องเป็นไปตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMIS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง</p> <p>๑) จัดทำรายงานตามที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วแต่กรณี</p> <p>๒) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตราและวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลรายได้ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>๒. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง</p> <p>๑) จัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงินเป็นไปตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด</p> <p>๒) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตราและวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา</p>	<p>๑) จัดทำรายงานตามที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วแต่กรณี</p> <p>๒) จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตราและวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลรายได้ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา</p>

๒.๗.๒๒ การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) แบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและแบบรายงานให้จัดทำตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานให้กับสถานศึกษา

ทั้ง ๒ ประเภท

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง แบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และแบบรายงานให้จัดทำตามแบบที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๔๔</p> <p>๒. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง แบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และแบบรายงานให้จัดทำตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด</p>	<p>แบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและแบบรายงานให้จัดทำตามแบบที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๑๕ หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. ๒๕๔๔</p>

๓. ด้านการบริหารงานบุคคล

๓.๑ หลักการและแนวคิด

๓.๑.๑ ยึดหลักความต้องการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๓.๑.๒ ยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๓.๑.๓ ยึดหลักธรรมาภิบาล

๓.๒ ขอบข่ายและภารกิจงาน

๓.๒.๑ การวางแผนอัตรากำลัง

๓.๒.๒ การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๒.๓ การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

๓.๒.๔ การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

๓.๒.๕ การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

๓.๒.๖ การลาทุกประเภท

๓.๒.๗ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๓.๒.๘ การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

๓.๒.๙ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

๓.๒.๑๐ การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

๓.๒.๑๑ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

๓.๒.๑๒ การออกจากราชการ

๓.๒.๑๓ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

๓.๒.๑๔ การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓.๒.๑๕ การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๒.๑๖ การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

๓.๒.๑๗ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๓.๒.๑๘ การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

ทางการศึกษา

๓.๒.๑๙ การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากร

๓.๒.๒๐ การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๓ การบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง และสถานศึกษาประเภทที่สอง ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ตามภาระงานที่กำหนดในกฎกระทรวง และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกรายการ

การดำเนินการดังต่อไปนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง และสถานศึกษาประเภทที่สอง สามารถดำเนินการได้

๑) การวางแผนอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา แล้วแต่กรณี

๒) การดำเนินการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษา แล้วแต่กรณี

๓) การบังคับบัญชาบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือในสถานศึกษา แล้วแต่กรณี

๔) การพัฒนาบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาแล้วแต่กรณี

๕) การบริหารลูกจ้างและพนักงานราชการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบอำนาจ ให้ดำเนินการ

๓.๔ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล

๓.๔.๑ ภาระงานด้านการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลัง

๓.๔.๒ ภาระงานด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลัง

๓.๕ ขอบข่ายการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๓.๕.๑ การวางแผนอัตรากำลัง

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) รวบรวมข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสังกัดที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๑.๒) ประมวลข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการ ความจำเป็นและความขาดแคลนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสังกัดที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๑.๓) ประเมินความต้องการอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสังกัดที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๑.๔) จัดทำแผนอัตรากำลังของเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๕) เสนอแผนอัตรากำลังเพื่อขอความเห็นชอบจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๖) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนอัตรากำลัง

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา - จำนวนลูกจ้างประจำในสถานศึกษา - จำนวนลูกจ้างชั่วคราว - จำนวนพนักงานราชการ 	๑. รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา - จำนวนลูกจ้างประจำในสถานศึกษา - จำนวนลูกจ้างชั่วคราว - จำนวนพนักงานราชการ
๒. วิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลัง	๒. วิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลัง
๓. จัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา	๓. จัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา
๔. เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๔. เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๕.๒ การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) รวบรวมข้อมูลอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสังกัด

๑.๒) ประมวลข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและความขาดแคลนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสังกัดที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๑.๓) กำหนดรายละเอียดและแนวปฏิบัติในการเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยความเห็นชอบของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑.๔) ดำเนินการเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการเกลี่ยอัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด และตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบ

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา	๑. รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา
๒. เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจำแนกตามสาขา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๒. เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจำแนกตามสาขา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๕.๓ การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ดำเนินการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามอบหมาย

๑.๒) ดำเนินการสรรหาโดยการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้ง เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษที่ไม่สามารถ ดำเนินการสอบแข่งขันได้ตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย

๑.๓) ขออนุมัติ ก.ค.ศ. ดำเนินการสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง กรณี มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ราชการที่จะต้องบรรจุและแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้ ความสามารถ มีความชำนาญหรือเชี่ยวชาญระดับสูงเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาโดยความเห็นของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๑.๔) ดำเนินการสรรหาบุคคลให้ปฏิบัติงานตามสัญญาจ้าง ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษาบางตำแหน่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กฎหมายกำหนด

๑.๕) แนะนำ ชี้แจงแนวทางการดำเนินการทดลองปฏิบัติราชการ สำหรับบุคลากรทางการศึกษาหรือเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ได้รับการบรรจุแต่งตั้งในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ให้สถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาทราบ

๑.๖) ดำเนินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน ในเรื่องดังกล่าวแก่หน่วยงานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๗) กำกับ ดูแล และติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา และหน่วยงานการศึกษาเพื่อให้บุคคลที่รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและได้รับการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาอย่างเข้ม

๑.๘) เสนอขอความเห็นชอบในการบรรจุแต่งตั้ง ผู้ที่ผ่านการประเมินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการและการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาอย่างเข้ม ของสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๑.๙) ดำเนินการแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดเมื่อได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. เสนอความต้องการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>๒. สถานศึกษาที่มีความพร้อมดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคล เข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ในกรณีที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบหรือมอบหมาย</p> <p>๓. ดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งอัตราจ้างประจำหรืออัตราจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ</p> <p>๔. แจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงานมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพและเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร แจ้งภาระงานให้แก่อัตราจ้างประจำหรืออัตราจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ</p> <p>๕. ดำเนินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการสำหรับบุคลากรทางการศึกษาหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสำหรับผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด</p> <p>๖. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นระยะ ๆ ทุกสามเดือนตามแบบประเมินที่ ก.ค.ศ. กำหนด และในการประเมินแต่ละครั้งให้ประธานกรรมการแจ้งผลการประเมินให้ครูผู้ช่วยและผู้มีอำนาจตามมาตรา</p>	<p>๑. เสนอความต้องการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยผ่านความเห็นของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา</p> <p>๒. ดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคล เพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งอัตราจ้างประจำหรืออัตราจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดโดยผ่านความเห็นของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาด้วยความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน</p> <p>๓. แจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงาน มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพและเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร แจ้งภาระงานให้แก่อัตราจ้างประจำหรืออัตราจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ</p> <p>๔. ดำเนินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการสำหรับบุคลากรทางการศึกษาหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสำหรับผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด</p> <p>๕. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นระยะ ๆ ทุกสามเดือนตามแบบประเมินที่ ก.ค.ศ. กำหนด และในการประเมินแต่ละครั้งให้ประธานกรรมการแจ้งผลการประเมินให้ครูผู้ช่วยและผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ ทราบ และในส่วนของพนักงานราชการต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ปีละ ๒ ครั้ง</p>

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๕๓ ทราบ และในส่วนของพนักงานราชการ ต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน ปีละ ๒ ครั้ง</p> <p>๗. รายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม แล้วแต่กรณีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>๘. ดำเนินการแต่งตั้ง หรือสั่งให้พ้นจากสภาพ การเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการ ศึกษาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือ เมื่อได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา</p>	<p>๖. รายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้ม แล้วแต่กรณีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>๗. ดำเนินการแต่งตั้ง หรือสั่งให้พ้นจากสภาพ การเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเมื่อได้ รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา</p>

๓.๕.๔ การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา

๑) การเปลี่ยนตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การเปลี่ยนตำแหน่งตามความสมัครใจ

(๑) ให้ผู้สมัครใจจะเปลี่ยนตำแหน่งยื่นคำขอตามแบบ ที่สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษากำหนดผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณากลับกรองและนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือ ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วแต่กรณี

(๓) เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุ และแต่งตั้ง

การเปลี่ยนตำแหน่งเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

(๑) ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเสนอข้อมูล เหตุผลความจำเป็น และประโยชน์ที่ทางราชการจะได้รับพร้อมความเห็นในการเปลี่ยนตำแหน่งต่อสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา

(๒) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตั้งคณะกรรมการพิจารณา กลับกรองและนำเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือ ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วแต่กรณี

(๓) เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุ และแต่งตั้ง

การเปลี่ยนตำแหน่งกรณีถูกพักใช้ใบอนุญาต

ประกอบวิชาชีพ

(๑) หน่วยงานการศึกษาใดได้รับแจ้งการถูกพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในหน่วยงาน ให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานการศึกษานั้น รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับโดยพลัน และพิจารณาว่าสมควรจะเปลี่ยนตำแหน่งหรือไม่

(๒) หากเห็นสมควรเปลี่ยนตำแหน่งให้เสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ พิจารณาคุณสมบัติและความเหมาะสมกับตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง และหาตำแหน่งว่างหรือตำแหน่งอื่นที่ไม่ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือ ก.ค.ศ. พิจารณาแล้วแต่กรณี

(๓) เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอเปลี่ยนตำแหน่งกรณีสมัครใจ กรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการและกรณีถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด	ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอเปลี่ยนตำแหน่งกรณีสมัครใจ กรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการและกรณีถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒) การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

ก. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) รวบรวมรายชื่อ คุณสมบัติ ข้อมูล รายละเอียดของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ประสงค์จะย้ายและผู้ที่สมควรได้รับการพิจารณาให้ย้ายและแต่งตั้งเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรอง

(๒) เสนอความเห็น ข้อมูล รายละเอียดต่าง ๆ ให้คณะบุคคลที่มีหน้าที่พิจารณาการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามที่คณะกรรมการกลั่นกรองที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย

(๓) ให้คณะกรรมการกลั่นกรองที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย เสนอมติและความเห็นการพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงาน การศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาอนุมัติโดยใช้ข้อมูลจากคณะกรรมการกลั่นกรองที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย

(๔) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งย้ายหรือส่งบรรจุแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ผ่านการอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาแล้วแต่กรณี

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังสังกัด	ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดังสังกัด

ข. การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) รับเรื่องการขอย้ายและรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นและให้ความเห็นเพื่อขออนุมัติต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนด

(๒) แจ้งผลการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาให้สถานศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ดำเนินการส่งย้ายหรือส่งบรรจุแต่งตั้ง หรือระงับย้าย แล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

(๓) ส่งย้ายและส่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป</p> <p>๒. รวบรวมรายชื่อและข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายและให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน</p> <p>๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายมาปฏิบัติงานในสถานศึกษา</p> <p>๓.๑ ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เสนอเรื่องไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>๓.๒ ในกรณีที่ให้ความเห็นว่าไม่สมควรรับย้ายให้แจ้งเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ</p> <p>๔. ส่งย้ายและสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด</p>	<p>๑. ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป</p> <p>๒. รวบรวมรายชื่อและข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายและให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน</p> <p>๓. พิจารณาให้ความเห็นชอบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายมาปฏิบัติงานในสถานศึกษา</p> <p>๓.๑ ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เสนอเรื่องไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>๓.๒ ในกรณีที่ให้ความเห็นว่าไม่สมควรรับย้ายให้แจ้งเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษาต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ</p> <p>๔. ส่งย้ายและสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด</p>

๓) การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา

ก. การย้ายผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) รวบรวมรายชื่อ คุณสมบัติ ข้อมูล รายละเอียดของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ทั้งผู้ที่ประสงค์

จะย้ายออกนอกเขตพื้นที่การศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องจะขอย้ายมาปฏิบัติงานภายในเขตพื้นที่การศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับการพิจารณาให้ย้ายต่างเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) เสนอความเห็น ข้อมูลรายละเอียดต่าง ๆ ให้คณะบุคคลที่มีหน้าที่ในการพิจารณาย้ายผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษามอบหมาย

(๓) ประสานงานและร่วมดำเนินการกับเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นเขตพื้นที่การศึกษารับย้ายตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

(๔) คณะบุคคลที่ได้รับมอบหมายจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา เสนอมติและความเห็นให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาอนุมัติ

(๕) ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาส่งย้ายหรือส่งบรรจุแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ผ่านการอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณีสำหรับการย้ายผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ส่งย้ายหรือส่งบรรจุแต่งตั้ง โดยอนุมัติ ก.ค.ศ.

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น เสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายไปยังเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดและเขตพื้นที่การศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน	ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น เสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอย้ายไปยังเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดและเขตพื้นที่การศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน

ข. การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) รับเรื่องการขอย้ายและรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่น แล้วเสนอขออนุมัติต่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้มีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประสาน อ.ก.ค.ศ. แต่ละเขตพื้นที่การศึกษาตั้งคณะกรรมการพิจารณาการย้ายข้ามเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) แจ้งผลการพิจารณาของ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา ให้สถานศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษาในหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นดำเนินการ ส่งย้ายหรือส่งบรรจุแต่งตั้ง หรือระงับย้าย แล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

(๓) ส่งย้ายและสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แล้วแต่กรณีตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. รวบรวมรายชื่อและข้อมูลข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้าย และให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน</p>	<p>๑. รวบรวมรายชื่อและข้อมูลข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้าย และให้ความเห็นเสนอไปยังสถานศึกษาที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประสงค์จะขอย้ายไปปฏิบัติงาน</p>
<p>๒. สถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ประสงค์จะขอย้ายมาปฏิบัติงานในสถานศึกษา</p>	<p>๒. สถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ประสงค์จะขอย้ายมาปฏิบัติงานในสถานศึกษา</p>
<p>๒.๑ ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เสนอเรื่อง ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา</p>	<p>๒.๑ ในกรณีที่เห็นชอบการรับย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เสนอเรื่อง ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขออนุมัติ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา</p>
<p>๒.๒ ในกรณีให้ความเห็นเห็นว่าไม่สมควรรับย้าย ให้แจ้งเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษา ต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ</p>	<p>๒.๒ ในกรณีให้ความเห็นเห็นว่าไม่สมควรรับย้าย ให้แจ้งเรื่องไปยังผู้บริหารสถานศึกษา ต้นสังกัดของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ประสงค์จะขอย้ายทราบ</p>
<p>๓. ส่งย้ายและสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาแล้วแต่กรณี ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด</p>	<p>๓. ส่งย้ายและสั่งบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาแล้วแต่กรณี ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด</p>

๓.๕.๕ การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนชั้นเงินเดือน

๑) การเลื่อนชั้นเงินเดือนปกติ

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) ประกาศเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติในการพิจารณาความดีความชอบให้สถานศึกษาทราบโดยทั่วกัน

(๒) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดในฐานะผู้บังคับบัญชา

(๓) รวบรวมข้อมูลพร้อมความเห็นของผู้มีอำนาจในการประเมินผลให้ความเห็นในการเลื่อนชั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอคณะกรรมการตามข้อ (๒) พิจารณา

(๔) แจ้งคำสั่งไม่เลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนชั้นเงินเดือน

(๕) สั่งเลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ประกาศเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติในการพิจารณาความดีความชอบให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทราบโดยทั่วไป	๑. ประกาศเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติในการพิจารณาความดีความชอบให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษาทราบโดยทั่วไป
๒. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนระดับสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดให้ฐานะผู้บังคับบัญชา	๒. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนระดับสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดให้ฐานะผู้บังคับบัญชา
๓. รวบรวมข้อมูลพร้อมความเห็นของผู้มีอำนาจในการประเมินและให้ความเห็นในการเลื่อนชั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๒ พิจารณา	๓. รวบรวมข้อมูลพร้อมความเห็นของผู้มีอำนาจในการประเมินและให้ความเห็นในการเลื่อนชั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๒ พิจารณา
๔. แจ้งคำสั่งไม่เลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนชั้นเงินเดือน	๔. แจ้งคำสั่งไม่เลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนชั้นเงินเดือน

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๕. ส่งเลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง	๕. ส่งเลื่อนชั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๒) การเลื่อนชั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ กรณีถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) รับเรื่องจากสถานศึกษาหรือหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นเสนอไปยังผู้มีอำนาจพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

(๒) แจ้งผลการพิจารณาเลื่อนชั้นเงินเดือนกรณีพิเศษให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานการศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นเจ้าของเรื่องทราบ

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. เสนอเรื่องพร้อมทั้งข้อเท็จจริงและความเห็นที่เป็นข้อยุติและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปยังเขตพื้นที่การศึกษา	๑. เสนอเรื่องพร้อมทั้งข้อเท็จจริงและความเห็นที่เป็นข้อยุติและรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปยังเขตพื้นที่การศึกษา
๒. ดำเนินการด้านสวัสดิการให้แก่ครอบครัวผู้ถึงแก่กรรมอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดตามความเหมาะสม	๒. ดำเนินการด้านสวัสดิการให้แก่ครอบครัวผู้ถึงแก่กรรมอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดตามความเหมาะสม

๓.๕.๖ การลาทุกประเภท

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เรื่องการลาทุกประเภทที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา

๑.๑) กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการ การลาให้สอดคล้องกับนโยบายและหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือของกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๒) อนุญาตการลาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา/การลาทุกประเภทที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. อนุญาตหรือเสนอขออนุญาตการลาตามนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>๒. เสนอเรื่องการอนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเพื่อทราบแล้วแต่กรณี</p>	<p>๑. อนุญาตหรือเสนอขออนุญาตตามนโยบายหลักเกณฑ์และวิธีการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>๒. เสนอเรื่องการอนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเพื่อทราบแล้วแต่กรณี</p>

๓.๕.๗ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑.๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑.๓) จัดทำเครื่องมือประกอบผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๔) เสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักเกณฑ์มาตรฐาน ดัชนีชี้วัด และเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑.๕) ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑.๖) นำผลการประเมินการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและของสถานศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและที่ ก.ค.ศ. กำหนด</p> <p>๒. ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามข้อ ๑.</p> <p>๓. นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา</p> <p>๔. รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้องขอได้รับทราบ</p>	<p>๑. กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและที่ ก.ค.ศ. กำหนด</p> <p>๒. ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามข้อ ๑.</p> <p>๓. นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา</p> <p>๔. รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานในส่วนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้องขอได้รับทราบ</p>

๓.๕.๘ การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

๑) การกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษา

- (๑) กรณีมีมูลความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในฐานะผู้บังคับบัญชา
- (๒) พิจารณาลงโทษทางวินัยหากปรากฏผลการสอบสวนว่าผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด
- (๓) รายงานผลการพิจารณาลงโทษทางวินัยให้ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. กรณีที่มีมูลความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในฐานะผู้บังคับบัญชา	๑. กรณีที่มีมูลความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในฐานะผู้บังคับบัญชา
๒. พิจารณาลงโทษทางวินัย หากปรากฏผลการสอบสวนว่าผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด	๒. พิจารณาลงโทษทางวินัย หากปรากฏผลการสอบสวนว่าผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามอำนาจที่กฎหมายกำหนด
๓. รายงานผลการพิจารณาลงโทษทางวินัยไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด	๓. รายงานผลการพิจารณาลงโทษทางวินัยไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๒) การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชัดเจน

(๒) กรณีที่มีมูลการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือรายงานต่อผู้มีอำนาจแล้วแต่กรณี

(๓) ประสานกับหน่วยงานการศึกษาอื่นและกรรมการสอบสวนกรณีมีการกระทำผิดวินัยร่วมกัน

(๔) พิจารณาสถานโทษและสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด กรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง

(๕) กรณีความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณา

(๖) รายงานผลการพิจารณาลงโทษทางวินัยให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชัดเจน</p> <p>๒. กรณีมีมูลการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือรายงานต่อผู้มีอำนาจแล้วแต่กรณี</p> <p>๓. ประสานกับหน่วยงานการศึกษาอื่นและกรรมการสอบสวน กรณีมีการกระทำผิดวินัยร่วมกัน</p> <p>๔. พิจารณาสถานโทษหรือสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง</p> <p>๕. รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือเสนอสถานโทษไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา</p>	<p>๑. ดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชัดเจน</p> <p>๒. กรณีมีมูลการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือรายงานต่อผู้มีอำนาจแล้วแต่กรณี</p> <p>๓. ประสานกับหน่วยงานการศึกษาอื่นและกรรมการสอบสวน กรณีมีการกระทำผิดวินัยร่วมกัน</p> <p>๔. พิจารณาสถานโทษหรือสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง</p> <p>๕. รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือเสนอสถานโทษไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะเพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา</p>

๓.๕.๙ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เมื่อมีการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีเหตุสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
เมื่อมีการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีเหตุสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้ดำเนินการภายในขอบเขตอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดในกรณีตำแหน่งครูผู้ช่วยและตำแหน่งครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะ	เมื่อมีการสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีเหตุสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนให้ดำเนินการภายในขอบเขตอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดในกรณีตำแหน่งครูผู้ช่วยและตำแหน่งครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะ

๓.๕.๑๐ การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เสนอรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษที่ผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แล้วให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ ก.ค.ศ. พิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด แล้วแต่กรณี

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
เสนอรายงานการดำเนินการลงโทษทางวินัยและการลงโทษที่ได้ดำเนินการแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและอ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด	เสนอรายงานการดำเนินการลงโทษทางวินัยและการลงโทษที่ได้ดำเนินการแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและอ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๓.๕.๑๑ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

๑) การอุทธรณ์

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณา

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาแล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องอุทธรณ์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา	รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาแล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องอุทธรณ์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

๒) การร้องทุกข์

๑.๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณา

๑.๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องร้องทุกข์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา	รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องร้องทุกข์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

๓.๕.๑๒ การออกจากราชการ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

การลาออกจากราชการ

๑.๑) อนุญาตการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือรับเรื่องการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาแล้วแต่กรณี

๑.๒) ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง หากเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๑.๓) สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง หรือเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. อนุญาตการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดหรือรับเรื่องการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้บังคับบัญชา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาแล้วแต่กรณี</p> <p>๒. สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือเสนอให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี</p>	<p>๑. อนุญาตการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดหรือรับเรื่องการลาออกจากราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในฐานะผู้บังคับบัญชา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาแล้วแต่กรณี</p> <p>๒. สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือเสนอให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี</p>

๓.๕.๑๓ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) จัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง
- ๑.๒) เก็บรักษาทะเบียนประวัติของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง
- ๑.๓) ควบคุมการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง

๑.๔) รับเรื่องการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด แล้วเสนอให้ผู้มีอำนาจ

ตามกฎหมายพิจารณา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. จัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง	๑. จัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง
๒. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างในสถานศึกษา	๒. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างในสถานศึกษา
๓. รับเรื่องการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด แล้วเสนอให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณา	๓. รับเรื่องการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด แล้วเสนอให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณา

๓.๕.๑๔ การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ดำเนินการในการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสังกัดไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด

๑.๒) จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสังกัด

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ดำเนินการในการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างประจำในสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด	๑. ดำเนินการในการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างประจำในสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด
๒. จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างประจำในสังกัด	๒. จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างประจำในสังกัด

๓.๕.๑๕ การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลการขอปรับปรุงกำหนดตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและการขอกำหนดตำแหน่งใหม่ของสถานศึกษาและหน่วยงานการศึกษาในสังกัดที่เรียกชื่ออย่างอื่น

๑.๒) ตรวจสอบคุณสมบัติตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด รวบรวมคำขอและผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้เสนอขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะทั้งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๓) พัฒนาผู้เสนอขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะก่อนแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (เฉพาะวิทยฐานะที่ ก.ค.ศ. กำหนดให้ต้องมีการพัฒนา ก่อนแต่งตั้ง)

๑.๔) เสนอ อ.ก.ค.ศ.เขตพื้นที่การศึกษา ตั้งคณะกรรมการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

๒.๕) สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษานำผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่ศึกษามอบหมาย เสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาอนุมัติ

๑.๖) เสนอให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ สั่งแต่งตั้งและส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ภายใน ๗ วันนับแต่วันที่ออกคำสั่ง

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. สํารวจและรวบรวมข้อมูลการขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	๑. สํารวจและรวบรวมข้อมูลการขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
๒. ประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด	๒. ประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๓. รวบรวมแบบเสนอขอรับการประเมินและรายงานผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เสนอขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป	๓. รวบรวมแบบเสนอขอรับการประเมินและรายงานผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เสนอขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการ

๓.๕.๑๖ การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพการศึกษา

๑.๒) คัดเลือกข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีผลงานดีเด่นในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด เพื่อนำเสนอให้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติในระดับที่สูงขึ้น

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพการศึกษา	๑. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพการศึกษา
๒. สร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีผลงานดีเด่นและมีคุณงามความดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดหรือกรณีอื่นตามความเหมาะสม	๒. สร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีผลงานดีเด่นและมีคุณงามความดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดหรือกรณีอื่นตามความเหมาะสม

๓.๕.๑๗ การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ส่งเสริมสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือสถานศึกษา และหน่วยงานการศึกษาในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้ประพฤติปฏิบัติ ตามระเบียบ วินัย มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๒) กำกับ ดูแล และติดตามผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้า หน่วยงานการศึกษาให้มีการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบ วินัย มาตรฐานและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบ วินัย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา	๑. ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบ วินัย มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา
๒. ควบคุม ดูแล และส่งเสริมข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาให้มีการประพฤติปฏิบัติ ตามระเบียบวินัย มาตรฐานและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา	๒. ควบคุม ดูแล และส่งเสริมข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาให้มีการประพฤติปฏิบัติ ตามระเบียบ วินัย มาตรฐานและจรรยาบรรณ ของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๓.๕.๑๘ การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชามีวินัย

๑.๓) ป้องกันไม่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา	๑. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
๒. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีวินัยในตนเอง	๒. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ได้บังคับบัญชา มีวินัยในตนเอง
๓. ป้องกันไม่ให้ผู้ให้ผู้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย	๓. ป้องกันไม่ให้ผู้ให้ผู้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

๓.๕.๑๙ การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ดำเนินการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่ผู้มีอำนาจหรือองค์กรวิชาชีพมอบหมาย

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
ดำเนินการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการต่อไป	ดำเนินการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้ดำเนินการต่อไป

๓.๕.๒๐ การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑) บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) วิเคราะห์ความจำเป็นและความต้องการในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๒) จัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ของเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๓) ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตามแผนที่กำหนด
- ๑.๔) ส่งเสริม ประสาน และพัฒนาเครือข่ายในการพัฒนา
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒) บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. วิเคราะห์ความจำเป็นและความต้องการ ในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษา	๑. วิเคราะห์ความจำเป็นและความต้องการ ในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาในสถานศึกษา
๒. จัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาของสถานศึกษา	๒. จัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาของสถานศึกษา
๓. ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาตามแผนที่กำหนด	๓. ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาตามแผนที่กำหนด
๔. สร้างและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาในการพัฒนา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	๔. สร้างและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาและเครือข่าย สถานศึกษาในการพัฒนาข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

๔. ด้านการบริหารทั่วไป

๔.๑ หลักการและแนวคิด

๔.๑.๑ ยึดหลักให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา ด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

๔.๑.๒ มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามหลักการการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามกฎเกณฑ์ กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๓ มุ่งพัฒนาองค์กรทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ได้อย่างเหมาะสมสามารถเชื่อมโยง ติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๔.๑.๔ การบริหารงานทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริม และสนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการ การศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการ การศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น

๔.๒ ขอบข่ายและภารกิจงาน

- ๔.๒.๑ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- ๔.๒.๒ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- ๔.๒.๓ การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- ๔.๒.๔ งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- ๔.๒.๕ การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- ๔.๒.๖ การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- ๔.๒.๗ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- ๔.๒.๘ การดำเนินงานธุรการ
- ๔.๒.๙ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- ๔.๒.๑๐ การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- ๔.๒.๑๑ การรับนักเรียน

๔.๒.๑๒ การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

๔.๒.๑๓ การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

๔.๒.๑๔ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ

๔.๒.๑๕ การทัศนศึกษา

๔.๒.๑๖ การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

๔.๒.๑๗ การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

๔.๒.๑๘ การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

๔.๒.๑๙ งานประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

๔.๒.๒๐ การรายงานผลการปฏิบัติงาน

๔.๒.๒๑ การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

๔.๒.๒๒ แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

๔.๓ การบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง และสถานศึกษาประเภทที่สอง มีอำนาจในการดำเนินการ ตามที่กฎกระทรวง และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดทุกรายการ ยกเว้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่มีอำนาจในการดำเนินการในภาระงาน การทัศนศึกษา

๔.๔ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารทั่วไป

๔.๔.๑ ภาระงานด้านการบริหารทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องขอ ความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

(๑) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

(๒) การรับนักเรียน (การกำหนดแนวทางการรับนักเรียน การจัดโอกาส ทางการศึกษา)

(๓) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษ

อนึ่ง การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา ๓๖ พระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

๔.๔.๒ ภาระงานด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท ต้องขอ ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

(๑) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

(๒) การรับนักเรียน

(๓) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบรวมหรือเลิกสถานศึกษา

(๔) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๔.๕ ขอบข่ายการดำเนินงานของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๔.๕.๑ การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) จัดระบบฐานข้อมูลและพัฒนาโปรแกรม ข้อมูลสารสนเทศที่จะใช้ร่วมกันในเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๒) จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ และส่วนกลาง

๑.๓) จัดประมวลผลข้อมูลและสารสนเทศจากฐานข้อมูลที่ส่งเข้ามาตามระบบเครือข่ายที่กำหนด

๑.๔) นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา	๑. จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา
๒. จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง	๒. จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่น เขตพื้นที่การศึกษา และส่วนกลาง
๓. นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์	๓. นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์

๔.๕.๒ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาในการร่วมมือ ช่วยเหลือ และส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๑.๒) เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

๑.๓) กำหนดแผน โครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างเครือข่ายการศึกษาทั้งในและนอกเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๔) ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่าย การศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหา ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา	๑. ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหา ความร่วมมือ ความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา
๒. เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากร ในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ	๒. เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากร ในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ
๓. กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา	๓. กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา
๔. ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการ แก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง	๔. ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการ แก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๔.๕.๓ การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

แผนพัฒนาการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผน พัฒนาการศึกษาระดับพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ของรัฐบาลความต้องการของท้องถิ่นและหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงโดยมีส่วนร่วมของสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ภาคประชาชน องค์กรสถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษา

๑.๒) ประกาศแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สถานศึกษาใช้เป็นทิศทางในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
การดำเนินการตามข้อ ๑) (๑) ถึง (๒) ต้องได้รับความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษาและสนองความต้องการของชุมชนและสังคมโดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	๑. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษาและสนองความต้องการของชุมชนและสังคมโดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
๒. เสนอแผนพัฒนาการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	๒. เสนอแผนพัฒนาการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ
๓. การดำเนินการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓. การดำเนินการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๕.๔ งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาทั้งด้านการให้บริการทางการศึกษา คุณภาพมาตรฐานและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เพื่อประโยชน์ต่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหารและการกำหนดนโยบายและแผนการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการวิจัยในระดับสถานศึกษาตามความเหมาะสม

๑.๓) เผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยให้สถานศึกษาและสาธารณชนทราบ

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบ ทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษา และตามความต้องการของสถานศึกษา	๑. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบ ทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษา และตามความต้องการของสถานศึกษา
๒. แจ้งผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	๒. แจ้งผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ
๓. เผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและสาธารณชนทราบ	๓. เผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและสาธารณชนทราบ

๔.๕.๕ การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) พัฒนาระบบการบริหารจัดการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นองค์กรทันสมัย ที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้เป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
- ๑.๓) ติดตามและประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
- ๑.๔) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ศึกษาวิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการพัฒนาสถานศึกษา	๑. ศึกษาวิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการพัฒนาสถานศึกษา
๒. กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ	๒. กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ
๓. จัดระบบการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ	๓. จัดระบบการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ
๔. ประเมินผลงานและรายงาน	๔. ประเมินผลงานและรายงาน
๕. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงานสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	๕. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริหารงานสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๔.๕.๖ การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) กำหนดมาตรฐานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๒) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๓) ปรับปรุงและพัฒนาทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๔) ให้การสนับสนุน ส่งเสริม แนะนำ ช่วยเหลือในการปรับปรุงและระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานแก่สถานศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสถานศึกษา	๑. กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสถานศึกษา
๒. เผยแพร่มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทราบ	๒. เผยแพร่มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทราบ
๓. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	๓. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
๔. ปรับปรุงและพัฒนาทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	๔. ปรับปรุงและพัฒนาทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

๔.๕.๗ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) กำหนดนโยบายและแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาและสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- ๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษานำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการบริหารและการพัฒนาการศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. วางแผนและดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา	๑. วางแผนและดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา
๒. ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา	๒. ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา
๓. สนับสนุนและพัฒนาให้บุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาศึกษา	๓. สนับสนุนและพัฒนาให้บุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาศึกษา
๔. ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	๔. ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
๕. ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	๕. ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

๔.๕.๘ การดำเนินงานธุรการ

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ที่เกี่ยวข้อง

๑.๑) ศึกษาวิเคราะห์สภาพระบบงานธุรการและระเบียบ กฎหมาย

๑.๒) วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานโดยนำเทคโนโลยีมาช่วย

๑.๓) จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการ

๑.๔) จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้านธุรการได้ตามระบบงานที่กำหนดไว้

๑.๕) ดำเนินงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า

๑.๖) ติดตามประเมินผลและปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ศึกษาวิเคราะห์สภาพระบบงานธุรการและระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	๑. ศึกษาวิเคราะห์สภาพระบบงานธุรการและระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
๒. วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๒. วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
๓. จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการ	๓. จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการ
๔. จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้านธุรการได้ตามระบบงานที่กำหนดไว้	๔. จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้านธุรการได้ตามระบบงานที่กำหนดไว้
๕. ดำเนินงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า	๕. ดำเนินงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า
๖. ติดตามประเมินผลและปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ	๖. ติดตามประเมินผลและปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ

๔.๕.๙ การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) กำหนดแนวทางในการบำรุงดูแลรักษา อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และการใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๑.๒) วิเคราะห์สภาพอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมและจัดลำดับสถานศึกษาที่ได้รับความช่วยเหลือในฐานข้อมูล

๑.๓) ติดตาม ตรวจสอบด้านความมั่นคงของอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมภายในเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของเขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. กำหนดแนวทางวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม	๑. กำหนดแนวทางวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
๒. บำรุง ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ มั่นคง ปลอดภัย และสวยงาม	๒. บำรุง ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ มั่นคง ปลอดภัย และสวยงาม
๓. ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	๓. ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

๔.๕.๑๐ การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำสำมะโนผู้เรียนของสถานศึกษา

๑.๒) รวบรวมข้อมูลนักเรียนจากสำมะโนผู้เรียนของสถานศึกษา

ที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ประสานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา	๑. ประสานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา
๒. เสนอสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ	๒. เสนอสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ
๓. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากการสำมะโนผู้เรียน	๓. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากการสำมะโนผู้เรียน
๔. เสนอข้อมูลสารสนเทศการสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่การศึกษา	๔. เสนอข้อมูลสารสนเทศการสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

๔.๕.๑๑ การรับนักเรียน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
การกำหนดแนวทางการรับนักเรียนและจัดสรรโอกาสทางการศึกษา

- ๑.๑) วิเคราะห์และจัดทำแผนชั้นเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๒) กำหนดนโยบายและแผนการรับนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา
- ๑.๓) ประสานงานกับสถานศึกษาในการกำหนดเขตพื้นที่บริการการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา
- ๑.๔) ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดทำแผนการรับนักเรียนของแต่ละสถานศึกษา
- ๑.๕) ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดหาที่เรียนให้แก่นักเรียนที่มีเหตุผลจำเป็นพิเศษเฉพาะกรณี

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษาเรื่องการรับนักเรียน

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษากำหนดเขตพื้นที่บริการการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา	๑. ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษากำหนดเขตพื้นที่บริการการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา
๒. กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา	๒. กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษา โดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา
๓. ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓. ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๕.๑๒ การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิก

สถานศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- ๑.๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิกหรือเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา
- ๑.๒) ดำเนินการจัดตั้ง ยุบ รวม เลิกหรือเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
เสนอข้อมูลและความต้องการในการยุบรวมเลิกหรือเปลี่ยนสภาพสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	เสนอข้อมูลและความต้องการในการยุบรวมเลิกหรือเปลี่ยนสภาพสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๕.๑๓ การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) กำหนดแนวทางในการดำเนินการประสานเชื่อมโยง ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา และบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) ประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้ง ๓ รูปแบบ ให้แก่สถานศึกษา บุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ที่จัดการศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการ การศึกษาทุกรูปแบบทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย	๑. สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการ การศึกษาทุกรูปแบบทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย
๒. กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัด และพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา	๒. กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัด และพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๓. ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้ง ๓ รูปแบบตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา รวมทั้งเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ที่จัดการศึกษา	๓. ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้ง ๓ รูปแบบตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา รวมทั้งเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ที่จัดการศึกษา

๔.๕.๑๔ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกัน

๑.๒) ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาในทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมถึงการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน สถานประกอบการสถาบันอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อศึกษาร่วมกัน

การดำเนินการตามข้อ ๑.๑) ๑) ถึง ๒) โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	๑. กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
๒. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมถึงการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อศึกษาร่วมกัน	๒. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมถึงการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อศึกษาร่วมกัน
๓. ดำเนินการโดยความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓. ดำเนินการโดยความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔.๕.๑๕ การทัศนศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. วางแผนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา นอกสถานศึกษา	๑. วางแผนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา นอกสถานศึกษา
๒. ดำเนินการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา นอกสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนด	๒. ดำเนินการนำนักเรียนไปทัศนศึกษา นอกสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่กำหนด

๔.๕.๑๖ การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนของ
สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) จัดกิจกรรมส่งเสริมงานกิจการนักเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจ และความถนัดของนักเรียน สรุปลงและประเมินผล เพื่อปรับปรุง	ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจ และความถนัดของนักเรียน สรุปลงและประเมินผล เพื่อปรับปรุง

๔.๕.๑๗ การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) วางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและสื่อมวลชนในท้องถิ่น

๑.๒) ประสานเชื่อมโยงกับสถานศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
และผลงานเพื่อการประชาสัมพันธ์

๑.๓) ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของเขตพื้นที่
การศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ

ของสถานศึกษา

๑.๔) ส่งเสริม สนับสนุน การประชาสัมพันธ์ งานการศึกษา

๑.๕) ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนาการประชาสัมพันธ์ งานการศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. วางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา	๑. วางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา
๒. ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาตามแนวทางที่กำหนด	๒. ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาตามแนวทางที่กำหนด
๓. ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนาการประชาสัมพันธ์การศึกษาของสถานศึกษา	๓. ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนาการประชาสัมพันธ์การศึกษาของสถานศึกษา

๔.๕.๑๘ การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาตามบทบาทความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

๔.๕.๑๙ งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานระดับจังหวัด ระดับอำเภอ รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) ประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

๑.๓) ประสาน ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

๑.๔) เสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

๑.๕) ติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในเขตพื้นที่การศึกษาตามที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมาย

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ ส่วนภูมิภาคในการจัดและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา	๑. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการ ส่วนภูมิภาคในการจัดและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา
๒. ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาศึกษาร่วมกัน	๒. ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาศึกษาร่วมกัน

๔.๕.๒๐ การรายงานผลการปฏิบัติงาน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบประเมินผล และการรายงานผลการพัฒนาศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เกี่ยวข้อง

๑.๒) จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๓) ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบที่กำหนดไว้ร่วมกับประชาชน ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑.๔) รายงานผลการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ให้สาธารณชนรับทราบ

๑.๕) ปรับปรุงและพัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานผลการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	๑. จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
๒. จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	๒. จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
๓. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบที่กำหนดไว้	๓. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบที่กำหนดไว้
๔. รายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ	๔. รายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ
๕. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	๕. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และการรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

๔.๕.๒๑ การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๒) ดำเนินการควบคุมภายในตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

๑.๓) ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในและรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
๑. วิเคราะห์กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถานศึกษา	๑. วิเคราะห์กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการดำเนินงานของสถานศึกษา
๒. วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา	๒. วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา
๓. ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด	๓. ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด
๔. ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในและรายงานให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ	๔. ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในและรายงานให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

๔.๕.๒๒ แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษ

นักเรียน

๑) บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑) ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียน ระเบียบ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๒) จัดระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมนักเรียนที่มีปัญหา

๑.๓) จัดทำคู่มืองานปกครองนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหาเกี่ยวกับ

ความประพฤติของนักเรียน

๑.๔) จัดทำหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

การลงโทษนักเรียน

๑.๕) ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

การลงโทษนักเรียน

๒) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ ๑	สถานศึกษาประเภทที่ ๒
<p>๑. ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. การวางแผนงานปกครองนักเรียน</p> <p>๓. การบริหารงานปกครองนักเรียน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการประสานงานปกครอง</p> <p>๔. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี</p> <p>๕. การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การป้องกันและแก้ไข พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ ในโรงเรียน</p> <p>๖. การประเมินผลงานปกครองนักเรียน</p>	<p>๑. ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒. การวางแผนงานปกครองนักเรียน</p> <p>๓. การบริหารงานปกครองนักเรียน การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบการประสานงานปกครอง</p> <p>๔. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี</p> <p>๕. การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การป้องกันและแก้ไข พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การดำเนินงาน ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ ในโรงเรียน</p> <p>๖. การประเมินผลงานปกครองนักเรียน</p>

ตอนที่ ๔

กลยุทธ์การนำนโยบายและการวางแผนไปปฏิบัติ
ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

การนำแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จได้นั้น นอกจากจะใช้การบริหารโดยใช้รูปแบบต่างๆ แล้วยังจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพโดยเริ่มต้นจากการวางแผนเพราะความสำเร็จในวัตถุประสงค์ขององค์กร ย่อมขึ้นอยู่กับการวางแผน (Planning) เป็นหลักการสำคัญ ทั้งนี้เพราะว่าการวางแผนเป็นวิธีที่จะทำให้ผู้บริหารองค์กรได้รับความสำเร็จในวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะก่อนที่จะกำหนดวิธีการดังกล่าวขึ้นมา ผู้บริหารองค์กรจะต้องเตรียมการและวางแผนปฏิบัติการไว้ล่วงหน้าเป็นอย่างดี กล่าวคือ เมื่อผู้บริหารวางแผนอย่างใดขึ้นมา ก็จะลงมือกระทำ (To Make) ก่อตั้ง (To Build) หรือ การสร้างสรรค์ประดิษฐ์ (To Create) ปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องขึ้นมาเพื่อประสิทธิผลในการวางแผน ซึ่งจะต้องกระทำหรือวาดภาพว่าสิ่งที่เขาจะกระทำนั้นควรเป็นอย่างไร เมื่อผู้บริหารมีแผนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็จะสามารถลงมือดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแต่ละส่วนแต่ละขั้นตอน ซึ่งบุคลากรที่กำหนดไว้ในแผนเป็นผู้ปฏิบัติงานนั่นเอง แต่เนื่องจากปัจจุบันเราอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนจะต้องมีการแข่งขันกันอย่างมาก ทั้งภายในประเทศระหว่างภูมิภาคและระหว่างโลก ภายใต้กติกาของหลักเสรี (Freedom) และหลักความเป็นธรรม (Fairness) ดังนั้น ผู้บริหารองค์กรจึงต้องให้ความสำคัญต่อการวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) ขององค์กรและนำแผนกลยุทธ์มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งจะต้องมีการจัดระบบติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานให้มีประสิทธิภาพด้วยเช่นกัน

๑. การวางแผนและการจัดทำแผนกลยุทธ์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๑.๑ ความหมายและประเภทของแผน

การวางแผน หมายถึง กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบบนฐานข้อมูลที่ถูกต้องและตัดสินใจไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไหร่ (When) ทำไม (Why) ใครเป็นผู้ทำ (Who) และทำอย่างไร (How) การวางแผนจัดเป็นกระบวนการตัดสินใจ กำหนดวัตถุประสงค์และแนวทางกระทำไว้ล่วงหน้า เป็นการคิดอย่างมีระบบ และเป็นเรื่องของอนาคต

โดยทั่วไปแล้วจะมีการแบ่งประเภทของแผนจะมีหลายลักษณะ เช่น การแบ่งตามลักษณะสั่งการ (แผนบังคับ) แบ่งตามขอบเขตพื้นที่ (ระดับชาติ ภาค ท้องถิ่น) แบ่งตามระยะเวลา แบ่งตามลักษณะเนื้อหาของแผน แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีการแบ่งประเภทของแผนโดยใช้กรอบเวลาเป็นหลัก เพราะแผนคือ กระบวนการของการตัดสินใจทางเลือกเพื่อการปฏิบัติสู่ความสำเร็จในอนาคต ซึ่งจะแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ คือ

๑. แผนระยะยาว (Long term plan) หมายถึง แผนที่มีระยะยาว ๕-๑๐ ปี
๒. แผนระยะปานกลาง (Medium term plan) หมายถึง แผนที่มีระยะเวลาปฏิบัติมากกว่า ๑ ปี ตามปกติจะอยู่ในช่วง ๓-๕ ปี
๓. แผนระยะสั้น (Short term plan) หมายถึง แผนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติการประมาณ ๑ ปี หรือน้อยกว่า

อย่างไรก็ตามหากการวางแผนนั้นมีกระบวนการคิดที่เป็นระบบ โดยมีข้อมูลเพียงพอที่แสดงผลในการตัดสินใจที่จะดำเนินในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีการกำหนดปฏิบัติเป็นไปตามลำดับขั้นของความสำคัญ เสมือนหนึ่งเป็นการวางแผนที่จะให้บรรลุเป้าหมายบางคนเรียกการวางแผนนี้ว่า “การวางแผนกลยุทธ์”

๑.๒ ความหมายและการวางแผนกลยุทธ์

คำว่า “กลยุทธ์” หมายถึง การบัญชาการหรือการรบของกองทัพเพื่อให้ชนะสงคราม เมื่อนำมาใช้ในวงการธุรกิจหรือหน่วยงานการศึกษาจึงเป็นลักษณะการบริหารงานจัดการของผู้บริหารที่ใช้วิธีการหรือกลวิธีให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์

และคำว่า “แผนกลยุทธ์” เป็นการคิดวิเคราะห์ภาระหน้าที่ของหน่วยงาน และวิเคราะห์สภาพแวดล้อม กำหนดภารกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของหน่วยงานตามระยะเวลาที่กำหนด โดยมีวิสัยทัศน์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นเป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางอย่างชัดเจน

หรืออีกนัยหนึ่ง “การวางแผนกลยุทธ์” คือการคิดอย่างมีระบบว่าจะดำเนินการอะไรบ้าง ทำอย่างไร วิธีการใด โดยใช้ความสามารถสูงสุดที่จะทำได้ ทั้งด้านการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมที่จะนำไปสู่เป้าหมาย

๑.๓ การจัดทำแผนกลยุทธ์

ประกอบด้วยขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ภารกิจหน่วยงาน

เป็นวิธีการวิเคราะห์ภารกิจหลักคืออะไร อะไรเป็นภารกิจรองหรือภารกิจสนับสนุน มีขอบข่ายเป็นอย่างไร ซึ่งจะมีส่วนในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ช่วยให้การกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และเป้าหมายถูกต้องมากขึ้น

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)

เป็นวิธีการหรือแนวทางหนึ่งที่จะทำให้รู้ว่าสถานศึกษามีจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ดังนี้

๑. จุดแข็ง (Strengths) หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบหลักของสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานที่เป็นข้อดีหรือข้อเด่นหรือจุดแข็งที่ส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานได้รับผลผลิตในด้านที่ดี เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์สูง มีครูอาจารย์สอนครบทุกรายวิชา ครูทุกคนมีความรู้ ความสามารถตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เต็มศักยภาพ มีงบประมาณอย่างเพียงพอต่อการเรียนการสอน มีระบบการบริหารโครงการที่ดีมีคุณภาพ ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหาร สื่อ อุปกรณ์ทันสมัย เป็นต้น

๒. จุดอ่อน (Weakness) หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบหลักของสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงานที่เป็นจุดอ่อนก็ส่งผลให้การดำเนินงานของหน่วยงานได้รับผลผลิตที่ไม่คุ้มค่าหรือผลเสียหาย เช่น การปฏิบัติงานโดยไม่มีการวางแผน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาก ครูไม่เพียงพอ ใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า ขาดแคลนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การเรียนการสอนที่ทันสมัย มีระบบการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ เป็นต้น

๓. โอกาส (Opportunities) หมายถึง ปัจจัยหรือองค์ประกอบหลักของสภาพแวดล้อมภายนอกหน่วยงานที่เอื้ออำนวยหรือช่วยสนับสนุนทำให้ภารกิจของหน่วยงานประสบความสำเร็จมากขึ้น เช่น สภาพชุมชนที่มีวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงาม ชุมชนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประชากรภายในชุมชนมีรายได้สูง เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษา มีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย เศรษฐกิจทั่วไปดี นักการเมืองท้องถิ่นและระดับชาติให้ความร่วมมือสนับสนุนโดยตลอด

๔. อุปสรรค (Threats) หมายถึง องค์ประกอบหรือปัจจัยหลักของสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษาที่เป็นอุปสรรค กังวลคุกคามหรือข้อจำกัดที่ส่งผลให้การดำเนินงานของสถานศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาชีวิต ความเป็นอยู่ที่ยากไร้ อยู่ห่างไกลความเจริญ ด้านการคมนาคม การสื่อสาร ภัยธรรมชาติ เป็นต้น

แผนภูมิที่ ๒ แสดงสถานภาพของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร (SWOT)

O (Opportunities)	
จุดแข็ง (+) มีอุปสรรค (+) เสริมสร้าง, เพิ่ม, ขยาย	จุดอ่อน (-) มีโอกาส (+) พัฒนา, ปรับปรุง, แก้ไข
S (Strengths)	W (Weakness)
จุดแข็ง (+) มีอุปสรรค (-) พัฒนา, ปรับปรุง เพื่อรอโอกาสภายนอกมีความพร้อม	จุดอ่อน (-) มีอุปสรรค (-) รีบเร่ง, ทบทวน, ปรับปรุง
T (Threats)	

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์

๑. การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง การมองภาพอนาคตหน่วยงานที่ทุก ๆ คนมีส่วนได้ส่วนเสียในหน่วยงาน มีส่วนกำหนดขึ้นนำมาจากการวิเคราะห์ภารกิจและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมาย พัฒนาสถานศึกษาในอนาคต

๒. กำหนดพันธกิจ (Mission) หมายถึง เป็นแนวทางของหน่วยงานที่จะต้องปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดในวิสัยทัศน์และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

๓. เป้าประสงค์ (Corporate objective) หมายถึง เป็นความคาดหวังที่หน่วยงานต้องการให้เกิดขึ้นโดยสอดคล้องกับพันธกิจและวิสัยทัศน์จากการดำเนินงานของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ ๔ การกำหนดกลยุทธ์

การกำหนดกลยุทธ์ เป็นขั้นตอนที่หน่วยงานกำหนดวิธีการหรือเลือกวิธีการที่จะปฏิบัติในแต่ละพันธกิจ เพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับพันธกิจของหน่วยงาน

การเลือกกลยุทธ์ สถานศึกษาควรที่จะเลือกที่นำไปใช้เพื่อแก้ไขจุดอ่อนหรือพัฒนาจุดแข็งของสภาพแวดล้อมภายในหน่วยงาน โดยการเลือกวิธีการที่นำไปปฏิบัติเกิดความคุ้มค่า คำนึงสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ พันธกิจหนึ่งอาจจะมีหลายกลยุทธ์ หรือหนึ่งกลยุทธ์อาจครอบคลุมหลายพันธกิจ

ขั้นตอนที่ ๕ กำหนดแผนงาน/โครงการ

เมื่อได้กำหนดกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ จะต้องนำกลยุทธ์มากำหนดเป็นแผนงานโครงการ เพื่อใช้เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงาน แผนดังกล่าวอาจเรียกว่า เป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งมีรายละเอียดของวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ ค่าใช้จ่าย ระยะเวลาและทรัพยากร

ขั้นตอนที่ ๖ ดำเนินการตามแผน

เป็นการนำแผนหรือกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีระบบการกำกับติดตามและประเมินผลที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

ขั้นตอนที่ ๗ ประเมินผลและรายงาน

เป็นการดำเนินผลงานมาประมวล และสรุปผลจากการประเมินและจัดทำรายงานต่อสาธารณชน รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายของสถานศึกษาต่อไป

๒. แนวทางการพัฒนานโยบายและการวางแผนไปสู่การปฏิบัติ

นโยบายและแผนเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้การบริหารและการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานอีกด้วย การกำหนดนโยบาย และการวางแผนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องนำแนวคิดและวิธีการวางแผนกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์มาใช้ เพื่อให้การบริหารจัดการตามแนวทางกระจายอำนาจบังเกิดผลดี ดังนี้

๒.๑ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๑) วิเคราะห์สารสนเทศพื้นฐาน ดัชนีความต้องการและศึกษาความต้องการจำเป็นในการรับบริการทางการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ เพื่อกำหนดเป็นสารสนเทศหลักในการพัฒนานโยบายและวางแผน

(๒) กำหนดนโยบายการศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ ระดับกระทรวง ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสอดคล้องกับสภาพบริบทจริงในพื้นที่

(๓) กำหนดแผนพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา แผนพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เป็นแผนกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ โดยการทบทวนภารกิจ วิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) จัดวางแผนกลยุทธ์และกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จการพัฒนา พร้อมกับจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ตามช่วงเวลาของแผนที่กำหนด

(๔) กำหนดแผนเฉพาะกิจอื่น ๆ ที่เป็นแผนเชิงยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแผนหลักตามนโยบายการศึกษา

(๕) จัดให้มีการประชาพิจารณ์ นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของเขตพื้นที่

การศึกษา

(๖) นำเสนอนโยบายและแผนให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาให้ความเห็นชอบ

ก่อนการปฏิบัติ

๒.๒ สถานศึกษา

(๑) จัดให้มีการวิเคราะห์สารสนเทศการบริหารของสถานศึกษา ดัชนีความต้องการ (SIN) ของสถานศึกษาและสภาพแวดล้อมอื่น เพื่อประมวลเป็นสารสนเทศการบริหารการศึกษาของสถานศึกษา

(๒) กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและแผนเฉพาะกิจอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายที่เป็นแผนเชิงยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับแผนของเขตพื้นที่การศึกษา นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการจำเป็นทางการศึกษาในเขตบริการตามขั้นตอน เช่นเดียวกับการวางแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๓) จัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทั้งแผนระยะกลางและแผนประจำปี รวมทั้งส่งเสริมการนำนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติจริงและการขอตั้งงบประมาณ

อนึ่ง เพื่อให้สถานศึกษามีเครื่องมือในการบริหารและการจัดการศึกษา ที่เน้นองค์รวมทำให้เกิดประสิทธิภาพนำสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย ฉะนั้น สถานศึกษาควรกำหนดแผนงานหลักที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างน้อยควรมี ๗ แผนงาน คือ แผนงานการจัดการเรียนการสอน แผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แผนงานส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน แผนงานการเงินและงบประมาณ แผนงานบริหารบุคคล แผนงานบริหารทั่วไป แผนงานการประเมินผลการดำเนินงาน โดยสถานศึกษาอาจนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาดังนี้

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์
<p>๑. แผนงานการจัดการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาหลักสูตร - การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ - การพัฒนาระบบการวัด ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน - การพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา - การจัดระบบแนะแนว - การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา - การจัดหาและพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้ โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น ๒. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพ และการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก ๓. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการ ของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ๔. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง
<p>๒. แผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การใช้การวิจัยในกระบวนการเรียนรู้ - การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ - การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้ผู้เรียนทำวิจัยเพื่อใช้กระบวนการวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ ๒. เพื่อให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ ๓. เพื่อให้ผู้บริหารทำการวิจัยและนำผลการวิจัย มาประกอบการตัดสินใจ จัดทำนโยบาย และวางแผนบริหารและจัดการศึกษา

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์
<p>๓. แผนงานส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ - การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น - การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ๒. เพื่อประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่น ๓. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
<p>๔. แผนงานการเงินและงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน - กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา - การพัฒนาระบบ GFMS - การบริหารพัสดุและสินทรัพย์ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณ มีความเป็นอิสระ คล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ๒. เพื่อให้ได้ผลผลิต ผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลง การให้บริการ ๓. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ
<p>๕. แผนงานบริหารงานบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล - การพัฒนาและสร้างจิตสำนึกให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริหารงานบุคคล ถูกต้อง รวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ๒. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบ ให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ๓. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานเต็มตามศักยภาพ โดยมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณ อย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

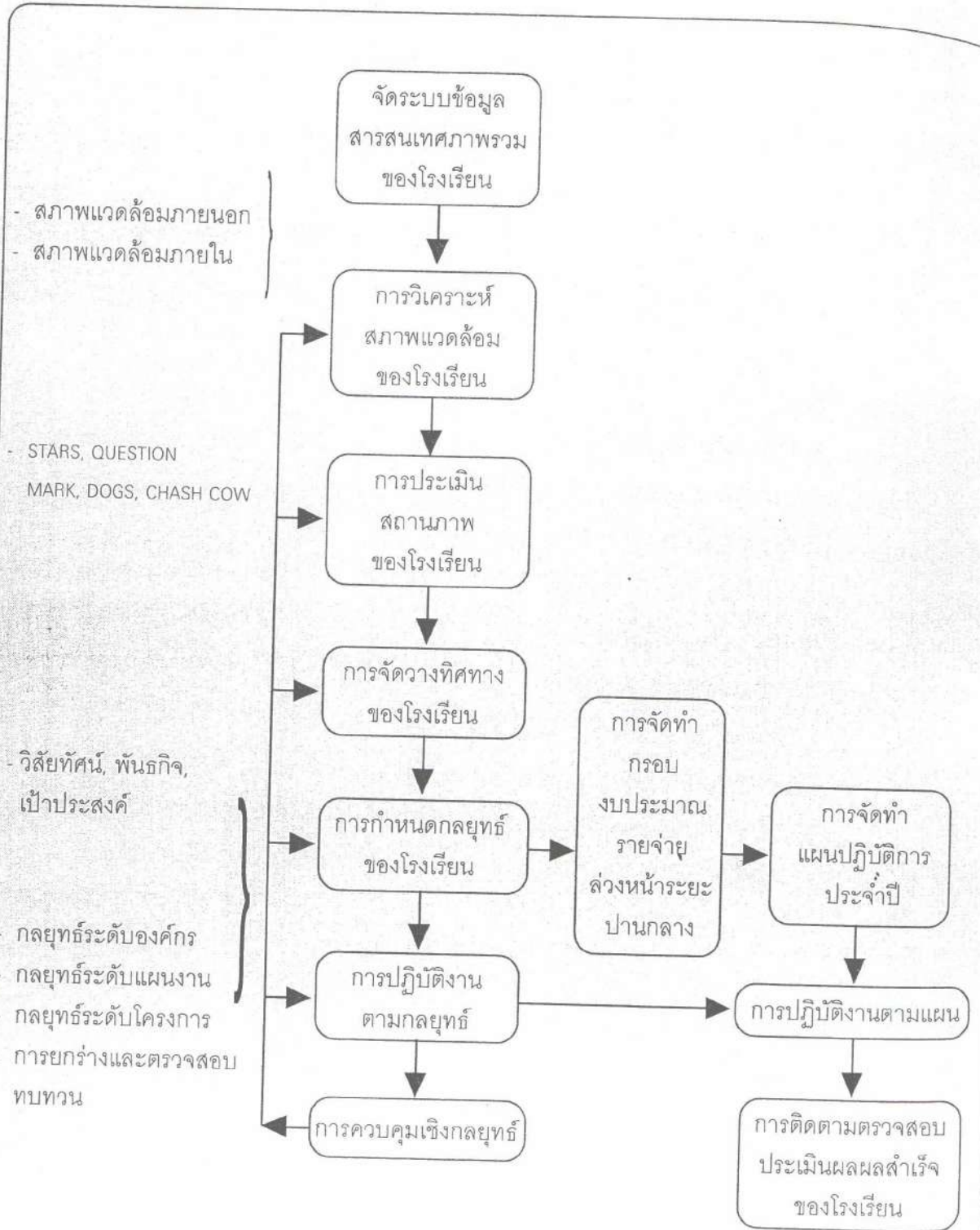
แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์
	๔. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้มาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ
<p>๖. แผนงานบริหารทั่วไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ - การพัฒนาระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร - การพัฒนาระบบการควบคุมภายใน - การพัฒนาระบบการรับนักเรียน 	<p>๑. เพื่อให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล</p> <p>๒. เพื่อประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดี เลื่อมใส ศรัทธาและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา</p>
<p>๗. แผนงานการประเมินผลการดำเนินงาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่เน้นความสำเร็จและสัมฤทธิ์ผลของงาน 	<p>เพื่อพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลที่เน้นความสำเร็จและสัมฤทธิ์ผลของงาน</p>

ตัวอย่างส่วนประกอบของแผนกลยุทธ์

ส่วนประกอบของแผนกลยุทธ์
แผนกลยุทธ์โรงเรียน.....

คำนำ	หน้า
สารบัญ	
บทที่ ๑ สภาพปัจจุบันของโรงเรียน	
๑.๑ ภาพรวมของโรงเรียน	
๑.๒ สภาพปัจจุบัน	
- จำนวนบุคลากร/นักเรียน อาคารสถานที่	
- สภาพการบริหารงาน	
- สภาพการจัดการศึกษา	
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน	
๒.๑ ภาระงานของโรงเรียน	
๒.๒ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน	
- สภาพแวดล้อมภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน)	
- สภาพแวดล้อมภายนอก (โอกาส อุปสรรค)	
๒.๓ แนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	
บทที่ ๓ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย	
๓.๑ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน	
๓.๒ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ	
บทที่ ๔ กลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียน	
๔.๑ กลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียน	
๔.๒ แผนปฏิบัติงานและโครงการ/กิจกรรม	
บทที่ ๕ รายละเอียดของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	
บทที่ ๖ การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน	

แผนภูมิที่ ๓ แสดงความเชื่อมโยงกรอบและกระบวนการวางแผนของสถานศึกษา

ตอนที่ ๕

การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและการสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

๑. การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผล

๑.๑ หลักการสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลและให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาโดยตรง

การดำเนินการดังกล่าวจำเป็นต้องมีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผล เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล ให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน และรายงานหน่วยงาน และสาธารณชน โดยอาศัยหลักการ “ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ในลักษณะการกระจายอำนาจ หรือรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)”

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๒.๑ เพื่อติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษาโดยประยุกต์ใช้การประเมินแบบสมดุล (Balance Scorecard : BSC) ซึ่งในแต่ละพันธกิจจะพิจารณาใน ๔ มิติ ได้แก่ มิติด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ มิติด้านการเรียนรู้ และพัฒนา มิติด้านการเงินและงบประมาณ มิติด้านการบริหารจัดการ

๑.๒.๒ เพื่อติดตาม ตรวจสอบและประเมินสัมฤทธิ์ผลตามแผนกลยุทธ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาใน ๗ แผนงานหลัก คือ แผนงานการจัดการเรียน การสอน แผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แผนงานส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน แผนงานบริหาร งานบุคคล แผนงานบริหารทั่วไป แผนงานการเงินและงบประมาณ และแผนงานการประเมินผล การดำเนินงาน

๑.๒.๓ เพื่อประเมินความก้าวหน้าของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาใน ๒ ประเด็น คือ การประเมินสัมฤทธิ์ผลตามแผนกลยุทธ์ โดยประเมินผลงาน เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเกณฑ์ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ในแต่ละแผนงาน

และการประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยการประยุกต์ใช้ การประเมินแบบสมดุล (Balance Scorecard : BSC) คือ มิติด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ มิติด้านการเรียนรู้และพัฒนา มิติด้านการเงินและงบประมาณ มิติด้านการบริหารจัดการ

๑.๒.๔ เพื่อนำผลที่ได้จากการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลมาปรับปรุง แผนงาน แก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการดำเนินงาน พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนทั้งทรัพยากร งบประมาณ ให้การดำเนินงานกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น

๑.๓ กรอบแนวคิด

๑.๓.๑ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงานของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการดำเนินงานในลักษณะ PMA คือ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การปฏิบัติงานในการบริหาร (Performance and Management Audit) และการทำงานร่วมกัน ระหว่างผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข (Positive Mental Attitude)

๑.๓.๒ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลจะเน้นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อปรับปรุง ส่งเสริม สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง โดยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ใน ๗ แผนงานหลัก ได้แก่ แผนงานการจัดการเรียนการสอน แผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แผนงานส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน แผนงานการเงินและงบประมาณ แผนงานบริหารงานบุคคล แผนงานบริหารทั่วไป และแผนงานการประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้กระบวนการประเมิน แบบมีส่วนร่วม

๑.๓.๓ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงานของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน จะประยุกต์วิธีการ BSC (Balance Scorecard) โดยในแต่ละภารกิจจะพิจารณา ใน ๔ มิติ ได้แก่ มิติด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ มิติด้านการเรียนรู้และพัฒนา มิติด้านการเงิน และงบประมาณและมิติด้านการบริหารจัดการ ซึ่งกำหนดตัวบ่งชี้สำคัญ (Key Performance Indicator) ที่สะท้อนวิสัยทัศน์ ปณิธานและเป้าหมายจากแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

๑.๓.๔ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงานจะพิจารณาตามผลงาน ที่บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารงานในแต่ละด้านและต้องไม่เป็น ภารกิจแก่สถานศึกษาจนเกินไป

๑.๔ ขอบเขตของการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล

๑.๔.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษามีหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา โดยคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลจะติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลใน ๒ ประเด็น คือ

(๑) การติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาตามความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๒) การติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๑.๔.๒ การประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา คณะกรรมการจะดำเนินการประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ใน ๒ ประเด็น คือ

(๑) การประเมินสัมฤทธิ์ผลตามแผนกลยุทธ์ โดยจะประเมินผลงาน เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเกณฑ์ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ในแต่ละแผนงาน คือ แผนงานการจัดการเรียนการสอน แผนงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ แผนงานส่งเสริมความเข้มแข็ง ของชุมชน แผนงานการเงินและงบประมาณ แผนงานบริหารงานบุคคล แผนงานบริหารทั่วไป และแผนงานการประเมินผลการดำเนินงาน

(๒) การประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยการประยุกต์ใช้การประเมินแบบสมดุล ๔ มิติ คือ มิติด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ มิติด้านการเรียนรู้และพัฒนา มิติด้านการเงินและงบประมาณ มิติด้านการบริหารจัดการ ในแต่ละมิติจะประเมินตามตัวชี้วัดหลักที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ซึ่งสอดคล้องกับมิตินั้น ๆ รวมทั้ง การประเมินตามประเด็นสำคัญ (critical issues) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งการประเมินทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาและในระดับพันธกิจหลัก และให้คะแนนเป็นผลประเมินระดับองค์กรโดยพิจารณาถ่วงน้ำหนักตามความสำคัญของแต่ละมิติ

๑.๕ กรอบการประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

การประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ได้นำรูปแบบ การประเมินแบบสมดุลมาประยุกต์ใช้ โดยแบ่งออกเป็น ๔ มิติ คือ มิติด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ มิติด้านการเรียนรู้และพัฒนา มิติด้านการเงินและงบประมาณ มิติด้านการบริหารจัดการ ในแต่ละ มิติได้กำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จไว้ ดังนี้

<p>มิติที่ ๑ ด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ - การบริการที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ - การมีส่วนร่วมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น ภาคเอกชน 	<p>มิติที่ ๒ ด้านการเรียนรู้และพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ - การพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นองค์กรการเรียนรู้ - การบริหารและจัดการความรู้ - การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ - การวิจัยและพัฒนาเพื่อการเรียนรู้
<p>มิติที่ ๓ ด้านการเงินและงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เบิก-จ่ายและบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting : PBB) - การใช้งบประมาณในปีงบประมาณตามแผนงาน - ความรัดกุมของระบบควบคุมภายในจำแนกตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน - ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานด้านบัญชีการเงิน การงบประมาณและการพัสดุ 	<p>มิติที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบบริหารและการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป - ผลสัมฤทธิ์ตามแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา - การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ - การบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน - การพัฒนาทรัพยากร - การพัฒนาผู้นำและผู้บริหารการเปลี่ยนแปลง - การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - ระบบนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

๒. การสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล

การสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานเป็นขั้นตอนสำคัญที่ถือเป็นเงื่อนไขของความสำเร็จการนำยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในแนวทางสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล และรายงานผลที่สอดคล้องเชื่อมโยงกันทั้งระดับ ดังนี้

๒.๑ การสนับสนุนและส่งเสริม

ระดับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
<p>๑. การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม และปรับปรุง (Coaching) การดำเนินงานกระจายอำนาจ การบริหารและจัดการศึกษาแก่สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา</p> <p>๒. การจัดสรรงบประมาณสำหรับสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาสำหรับการดำเนินงานรองรับการกระจายอำนาจ ทางการศึกษา</p> <p>๓. การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับ การกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา</p> <p>๔. การสร้างองค์ความรู้ ส่งเสริมนวัตกรรม สืบค้นต่าง ๆ ในการดำเนินงานการกระจายอำนาจ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา</p> <p>๕. การส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยการจัดเวทีวิชาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๕ ภูมิภาค</p> <p>๖. ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานของ เครือข่ายการดำเนินงานของสถานศึกษา ทั้ง ๒ ประเภท</p> <p>๗. การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการ ตามแนวทางการกระจายอำนาจของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา</p>	<p>๑. การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริมและ ปรับปรุง (Coaching) การดำเนินงานรองรับ การกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา แก่สถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท ให้เข้มแข็ง โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> - สถานศึกษาประเภทที่ ๑ ให้พัฒนาตาม มาตรฐานสถานศึกษาประเภทที่ ๑ และมีประสิทธิภาพสูงกว่าระดับชาติ - สถานศึกษาประเภทที่ ๒ สร้างนวัตกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภายใน ระยะเวลา ๔ ปี ให้สู่ผลสำเร็จ เต็มเป้าหมาย ที่มีความพร้อมรองรับ การกระจายอำนาจ โดยกำหนดให้แต่ละเขตพื้นที่ศึกษากำหนด เป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาในเบื้องต้น ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> * ร้อยละ ๑๕ ในปีการศึกษา ๒๕๕๐ * ร้อยละ ๓๐ ในปีการศึกษา ๒๕๕๑ * ร้อยละ ๓๐ ในปีการศึกษา ๒๕๕๒ * ร้อยละ ๒๕ ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ <p>๒. การสร้างสรรค์ยุทธศาสตร์ นวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพรองรับการกระจายอำนาจ</p> <p>๓. สนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานเครือข่าย การดำเนินงานของสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท</p> <p>๔. การวิจัยและพัฒนาการดำเนินงานรองรับ การกระจายอำนาจ</p>

๒.๒ การกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และนิเทศ

ระดับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
<p>กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา คือ</p> <p>๑. ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบในประเด็นหลัก คือ</p> <p>(๑) การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการรองรับการกระจายอำนาจว่า เป็นไปตามหลักการของเอกภาพด้านมาตรฐาน และนโยบายด้านการศึกษา ความเป็นอิสระ คล่องตัวในการบริหารและจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชน การมอบหมาย ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ การเพิ่มคุณภาพ และประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษาที่เน้น ให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็ง</p> <p>(๒) การดำเนินงานตามมาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อคุณธรรมนำความรู้ การส่งเสริมขยาย โอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมคุณภาพ มาตรฐานการกระจายอำนาจ การส่งเสริม การมีส่วนร่วม และการจัดการศึกษา ในเขต พิเศษ เช่น แถบจังหวัดชายแดนภาคใต้</p> <p>(๓) การดำเนินงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศของ เขตพื้นที่การศึกษา เป็นต้น</p> <p>(๔) ความพึงพอใจของผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจของเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>(๕) การดำเนินงานของเครือข่ายของสถานศึกษา ทั้ง ๒ ประเภท</p>	<p>๑. กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และนิเทศ การกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการ การศึกษา ทั้งสี่ด้านในสถานศึกษาทุกประเภท</p> <p>๒. กำกับ ดูแล ติดตาม และรายงานผล การดำเนินงานของสถานศึกษาทุกประเภท</p> <p>๓. กำกับ ดูแล แนะนำ นิเทศ การใช้อำนาจ ของผู้รับการกระจายอำนาจในสถานศึกษา ทุกประเภท</p> <p>๔. ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาระบบ การกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๕. การกำกับ ดูแล การนิเทศ การดำเนินงาน ของเครือข่ายของสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท</p>

ระดับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
<p>๒. ระดับสถานศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ในประเด็นหลัก คือ</p> <p>(๑) การดำเนินงานที่รองรับการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา</p> <p>(๒) การดำเนินงานกระจายอำนาจของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาที่มีต่อการดำเนินงาน ของสถานศึกษา</p>	

๒.๓ การประเมินผล

ระดับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
<p>ประเมินผลการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา การดำเนินงานของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ทั้งด้าน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงาน กระจายอำนาจในภาพรวมทั้งประเทศ ในประเด็นหลัก คือ</p> <p>(๑) ประสิทธิภาพการดำเนินงานกระจายอำนาจ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา</p> <p>(๒) ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา เช่น ความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ตามเกณฑ์ ของสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท และผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียน</p> <p>(๓) การดำเนินงานของเครือข่ายของสถานศึกษา ทั้ง ๒ ประเภท</p>	<p>ประเมินผลการดำเนินงานกระจายอำนาจ ในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทั้งด้าน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เกิดขึ้น ดังนี้</p> <p>(๑) การประเมินผลการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา การดำเนินงาน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา คือ ประสิทธิภาพ การดำเนินงานกระจายอำนาจ ในภาพรวมทั้งประเทศในประเด็นหลัก คือ</p> <p>(๒) ประสิทธิภาพการดำเนินงานกระจายอำนาจ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ทุกประเภท</p> <p>(๓) ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา เช่น ความพร้อมในการบริหารและการจัดการศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ตามเกณฑ์ ของสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท และผลสัม ฤทธิ์ของผู้เรียน</p> <p>(๔) การดำเนินงานของเครือข่ายของสถานศึกษา ทั้ง ๒ ประเภท</p>

๒.๔ การรายงานผล

ระดับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
<p>สรุปผลการดำเนินงานการกระจายอำนาจ และเสนอแนะปัญหา อุปสรรค รวมทั้งวางแผน ปรับปรุงพัฒนารายงานในภาพรวมทั้งประเทศ ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง</p>	<p>การรายงานระดับเขตพื้นที่การศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารายงานผลการดำเนินงานรองรับการกระจายอำนาจการบริหาร และจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาทั้ง ๒ ประเภท ต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน ๒ กรณี คือ <ol style="list-style-type: none"> (๑) เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณ (๒) รายงานผลเฉพาะเรื่องตามแต่กรณี และกำหนดเวลา ๒. สถานศึกษาทุกประเภทรายงานผลการดำเนินงาน รองรับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ใน ๒ กรณี คือ <ol style="list-style-type: none"> (๑) เมื่อสิ้นสุดปีงบประมาณรายงานผลเฉพาะเรื่องตามแต่กรณีและกำหนดเวลา (๒) รายงานผลเฉพาะเรื่องตามแต่กรณี และกำหนดเวลา

๓. กลไกการสนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแล การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และนำแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารโดยให้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ไปปฏิบัติในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ นำเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน ย่อมเกิดขึ้นมาจากหลายองค์ประกอบหลายประการ จะต้องดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นกลไกความสำเร็จ ดังนี้

๓.๑ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓.๑.๑ ควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ หรือผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและพัฒนาสถานศึกษาตามเป้าหมาย มีความรู้ที่หลากหลาย มีความสามารถในการบริหารแบบเชิงรุก และมีความรู้ความเข้าใจและเชื่อมั่นในการบริหารจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจ โดยเฉพาะการนำการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ไปปฏิบัติ

๓.๑.๒ ต้องทำความเข้าใจกับคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ เพื่อให้ประสานความร่วมมือและดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๓ เร่งรัดพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรแกนนำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน แบบกระจายอำนาจ และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) เพื่อทำหน้าที่เป็นวิทยากรบุคลากรแกนนำในการสร้างความรู้ความเข้าใจในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา

๓.๑.๔ ควรสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ทั้งด้านงบประมาณและบุคลากร ให้พอเพียงและทันเวลา

๓.๑.๕ ในระยะเริ่มแรก ควรพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบโดยใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน (SBM) จำนวนหนึ่ง ให้เป็นโรงเรียนนำร่องที่สามารถบริหารจัดการได้ตามแนวคิด SBM อย่างสมบูรณ์แบบ เขตพื้นที่การศึกษาละไม่เกิน ๕ แห่ง แล้วค่อยขยายเครือข่าย และขยายผลต่อไป ตามสภาพความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

๓.๑.๖ สนับสนุน ส่งเสริมให้มีระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาของสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งและมีกลุ่มเครือข่ายของสถานศึกษาประเภทที่สอง เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือ ร่วมมือการจัดการเรียนการสอนทางวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

๓.๑.๗ มีระบบการให้คำปรึกษา สนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ดูแลการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมและใกล้ชิด เพื่อให้สถานศึกษาเกิดความมั่นใจที่จะพัฒนาสถานศึกษาไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๓.๑.๘ ควรจัดทำคู่มือหรือคำสั่งมอบอำนาจตามภารกิจกระจายอำนาจทั้งสิ้นี่ด้าน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดความคล่องตัว และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

๓.๑.๙ ให้ความสำคัญและใช้มาตรการเชิงรุกในการให้แรงจูงใจสถานศึกษาที่มีความสนใจ ที่มีความสามารถในการสร้างและการใช้นวัตกรรมการจัดแผนการเรียนการสอน หรือการศึกษาวิจัย

๓.๒ ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓.๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีระบบเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษา โดยสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งภายในหรือต่างเขตพื้นที่การศึกษารวมกลุ่มกันเป็น “เครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง” และให้สถานศึกษาประเภทที่สองรวมกันภายในเขตพื้นที่การศึกษาเป็น “เครือข่ายสถานศึกษาประเภทที่สอง” เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การให้คำแนะนำปรึกษาแก่กัน ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป โดยให้สถานศึกษามีกิจกรรมของเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาร่วมกัน โดยอาจเรียกชื่อเครือข่ายได้ตามความเหมาะสม

๓.๒.๒ มีระบบการทำงานเป็นทีมที่เข้มแข็งที่จะส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ และแนะนำให้สถานศึกษาประเภทที่สองที่ต้องได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษ ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ กระจายอำนาจด้านวิชาการ บริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๓ ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ เพื่อให้ความร่วมมือและดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒.๔ มีระบบกำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและนิเทศการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งสองประเภทอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามดูว่าสถานศึกษาสามารถปฏิบัติตามที่ตกลงกันไว้ได้หรือไม่ หรือมีกิจกรรมอะไรที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ มีปัญหาอุปสรรคอะไร เพื่อที่จะนำข้อมูลเหล่านั้น มาปรับปรุงแก้ไข

๓.๒.๕ มีการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และประเมินผล รวมทั้งรายงานของการดำเนินงานกระจายอำนาจกรรมการและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาทั้งด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓.๒.๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและระบบข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สามารถรายงานผลความก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

๓.๓ ระดับสถานศึกษา

๓.๓.๑ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาครูและบุคลากร กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง สมาคมผู้ปกครองและครู เป็นต้น ให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) และการนำแนวคิดรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) มาใช้ในสถานศึกษาว่ามีประโยชน์อย่างไร

๓.๓.๒ ต้องพัฒนางานฐานข้อมูลของสถานศึกษาให้มีความสมบูรณ์ถูกต้อง และสามารถนำมาใช้ได้ทันที

๓.๓.๓ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความสามารถ เรื่องการบริหารและจัดการศึกษาและการดำเนินงานบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานได้อย่างเหมาะสม

๓.๓.๔ ร่วมและสนับสนุนให้มีกลุ่มเครือข่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการ ประสพการณ์และความร่วมมือ

๓.๓.๕ พัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ และนิเทศของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนสามารถติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าการดำเนินงาน ได้โดยรวดเร็ว

ความสำเร็จของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา และดำเนินการให้สถานศึกษาใช้รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) นั้น ขึ้นอยู่กับ ความตั้งใจจริงและความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ในการนำแนวคิดไปสู่การปฏิบัติ ความสามารถ และความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและอาศัยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานระดับนโยบาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา รวมทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชนและท้องถิ่น ในการที่จะช่วยกันนำแนวคิดไปใช้และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา และเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่องส่งผลให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งสามารถบริหารและจัดการศึกษา ได้ด้วยตนเอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยให้ดีขึ้น

๔. กลไกการยับยั้งและแก้ไขการใช้อำนาจ

เมื่อกระบวนการการกระจายการบริหารและการจัดการศึกษาไม่ได้ดำเนินการไปยัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หรือคณะกรรมการตามเจตนารมณ์ของกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือหาก พบว่าองค์กรใด หรือบุคคลใด หรือองค์คณะบุคคลใดก็ตาม ที่ใช้อำนาจไปในทางที่มีชอบด้วยกฎหมาย หรือมีแนวโน้มว่าจะใช้อำนาจในทางที่มีชอบก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจที่จะสั่งการยับยั้งการใช้อำนาจนั้นได้ทุกกรณี หรืออาจมอบหมายให้ผู้ใดผู้หนึ่งใช้อำนาจ สั่งการยับยั้งและแก้ไขการใช้อำนาจได้

การยับยั้งและการแก้ไขการใช้อำนาจ อาจมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดย

ระยะสั้นอาจสั่งการให้ชะลอการใช้อำนาจไว้ก่อน เพื่อทำการตรวจสอบ ถ้ายังเห็นว่าข้อเท็จจริง ยังไม่ชัดเจน หรือถ้าได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนแล้ว อาจสั่งให้หยุดการใช้อำนาจ และแก้ไขให้ถูกต้องก็ได้ แต่ทั้งนี้มิใช่ว่าจะไม่ต้องดำเนินการทางวินัย หรืออาญา หรือแพ่ง ถ้าหากการกระทำโดยการใช้อำนาจในทางมิชอบนั้น เข้าข่ายเป็นความผิดทางวินัย ผู้บังคับบัญชาก็ต้องดำเนินการทางวินัย

ตามแต่กรณี ถ้าเข้าข่ายเป็นความผิดทางอาญา หรือทางแพ่ง ผู้เสียหาย ก็สามารถดำเนินการฟ้องร้องได้ หรือผู้เสียหายจะฟ้องร้องไปยังศาลปกครองก็สามารถดำเนินการได้เช่นกัน

ระยะยาว อาจจะต้องกำหนดกรอบหรือแนวทางในการใช้อำนาจในแต่ละเรื่องหรือกรณี ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยอาจจะให้ผู้ใช้อำนาจไม่มีอำนาจต่อไป โดยใช้อำนาจทางบริหารของผู้บังคับบัญชาที่สูงกว่า หรือสั่งย้าย หรือสั่งให้พ้นจากตำแหน่งที่จะใช้อำนาจนั้นได้

เอกสารอ้างอิง

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕*. กรุงเทพมหานคร, ๒๕๔๕.

_____ . *แนวทางการจัดโรงเรียนในกำกับของรัฐ : บทเรียนต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร : ที่ พีพีรินทร์ จำกัด, ๒๕๔๒.

_____ . *คู่มือพัสดุ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๔๗

_____ . *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท สกายบุ๊กส์ จำกัด, ๒๕๔๔. ทิพาวดี เมฆสุวรรณ. *การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท กราฟิค ฟอรัม (ไทยแลนด์) จำกัด, ๒๕๔๑.

ธีระ รุญเจริญ. *การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท แอล.ที.เพรส จำกัด, ๒๕๔๖.

ปฏิรูปการศึกษา, สำนักงาน. *แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, ๒๕๔๕.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. *การวิจัยเชิงนโยบายรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๔.

ปรัชญา เวสารวัช. *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, ๒๕๔๕.

พสุ เดชะรินทร์. *Balanced Scorecard รู้ลึกในการปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ครั้งที่ ๒. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

_____ . *เส้นทางจากกลยุทธ์สู่การปฏิบัติด้วย Balanced Scorecard และ Key Performance Indicators*. พิมพ์ครั้งที่ ๘. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พัชร์มัจฉา วัฒนาสินธุ์ และพสุ เดชะรินทร์. *การจัดการเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ*. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

วิชาการ, กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. *แนวทางการจัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๕.

_____ . *คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๕.

วิฑูรย์ ตันศิริมงคล. *AHP กระบวนการตัดสินใจที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโลก*. กราฟฟิค แอนด์ ปริ้นติง, ๒๕๔๒.

วันชัย ดนัยดาโมมุก และไกร เกษทัน. *การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๓.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. *ชุดฝึกอบรบวิทยากรหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๔*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์, ๒๕๔๔. (เอกสารอัดสำเนา).
- _____ *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), ๒๕๔๔.
- _____ *พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), ๒๕๔๖.
- Balanced Scorecard Report, *Havard Business School Publishing and Balanced Scorecard Collaborative*, Vol. 4 No. 2, Mar.-Apr., 2001.
- _____ *Havard Business School Publishing and Balanced Scorecard Collaborative*, Vol. 4 No. 1, Jan.-Feb., 2002.
- _____ *Havard Business School Publishing and Balanced Scorecard Collaborative*, Vol. 4 No. 2, Mar.-Apr., 2002.
- _____ *Havard Business School Publishing and Balanced Scorecard Collaborative*, Vol. 4 No. 3, May-June, 2002.
- _____ *Havard Business School Publishing and Balanced Scorecard Collaborative*, Vol. 4 No. 4, June-Aug., 2002.
- _____ *Havard Business School Publishing and Balanced Scorecard Collaborative*, Vol. 4 No. 5, Sep.-Oct., 2002.
- _____ *Havard Business School Publishing and Balanced Scorecard Collaborative*, Vol. 4 No. 6, Nov.-Dec., 2002.
- _____ *Havard Business School Publishing and Balanced Scorecard Collaborative*, Vol. 4 No. 1, Jan.-Feb., 2003.
- _____ *Havard Business School Publishing and Balanced Scorecard Collaborative*, Vol. 4 No. 2, Mar.-Apr., 2003.
- Kydos, Will, *Operational Performance Measurement : Increasing Total Product Vity*, St Lucre Press, 1999.
- Kaplan, Robers S. and Norton, David P., *The Balance Scorecard : Translating Strategy to Action* Harvard Business School Press, 1996.
- McCunn, Paut, *The Balanced Scorecard-The Eleventh Commandment*, Management Accounting, December, 1998.
- Meyer, Marshall W., *Rethinking Performance Measurement : Beyond the Balanced Scorecard*, Cambridge University Press, 2002.

